

Działo się na kolei

Ostatnie tygodnie obfitowały w ważne wydarzenia dotyczące transportu szynowego w regionie, w szczególności związane ze świętującymi 15-lecie Kolejami Wielkopolskimi. Pojawiły się dobre informacje dotyczące taboru, na tory wyjechały niezwykle pociągi (jak ten na zdjęciu, w mistrzowskich barwach „Lecha”).

► str. 3

FOT. ARTUR BOJINSKI

Co z tymi flagami?

Czy – zawieszone w geście solidarności po pełnoskalowej agresji rosyjskiej w 2022 roku – ukraińskie flagi powinny zniknąć z sali sesyjnej i sprzed budynku UMWW? Niemal godzinną dyskusję na ten temat podczas czerwcowej sesji sejmiku wywołał wniosek zgłoszony przez radnego PiS.

► str. 4

Teatry z szefami

W czerwcu formalnie potwierdzono, anonosowane już wcześniej, zmiany dotyczące obsady dyrektorskich stanowisk w marszałkowskich teatrach. Zarząd województwa podjął uchwały o powołaniu od 1 września nowych szefów w Operze i w Gnieźnie oraz o ogłoszeniu konkursu na dyrektora Polskiego Teatru Tańca.

► str. 11

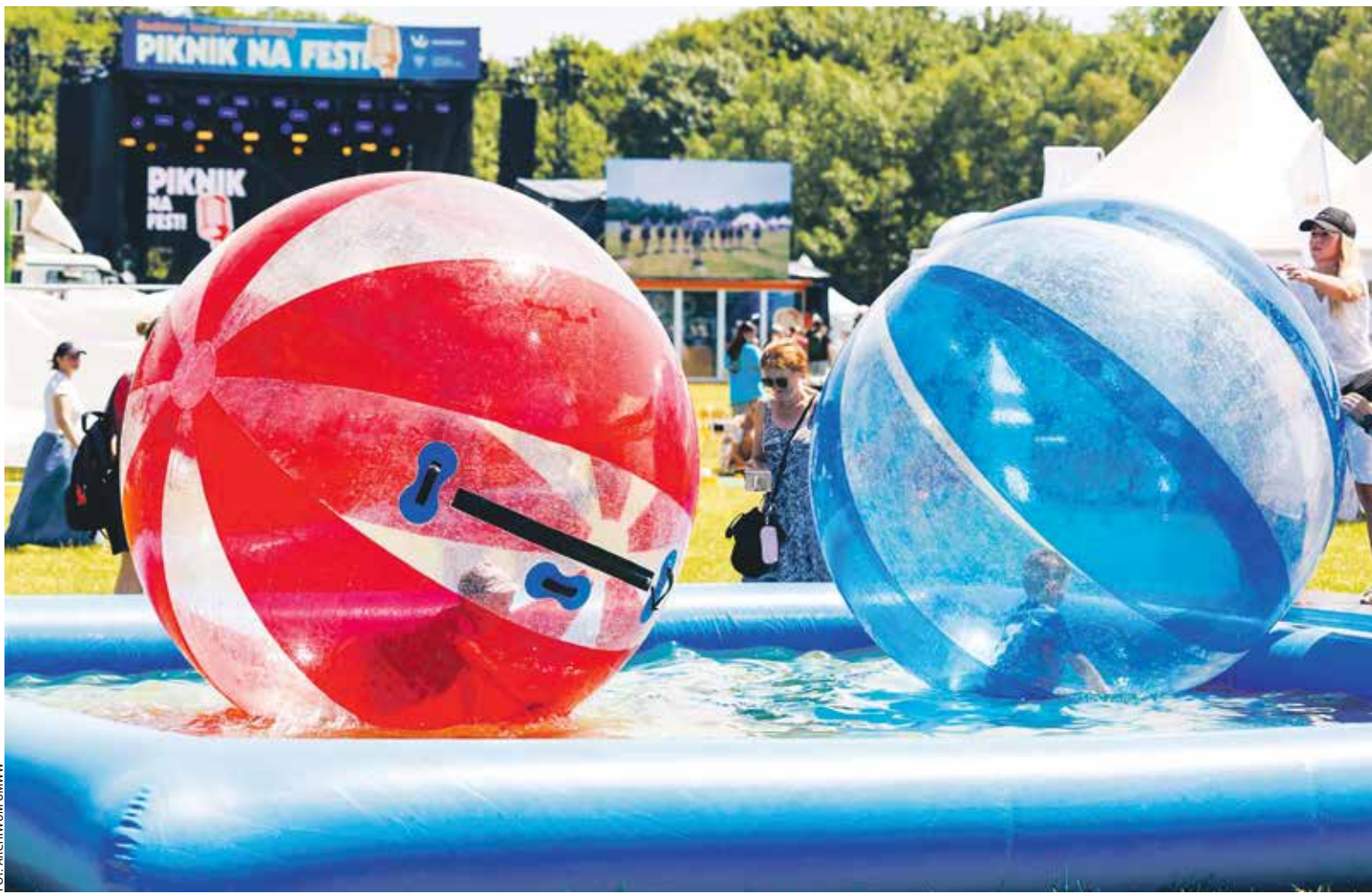

lipiec 2026
nr 7 (302)

MONITOR

WIELKOPOLSKI MAGAZYN SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

rok XXVI
ISSN 1642-0918

FOT. ARCHIWUM UMWW

Na samorządowych piknikach w Lesznie i w Poznaniu czekały atrakcje dla uczestników w każdym wieku. Dzieci na przykład chętnie próbowały swoich sił w aqazorbingu.

Poznajemy się i świętujemy

Wielkopolanie po raz kolejny skorzystali z zaproszenia samorządu województwa. Tym razem czerwcowe Pikniki na FEST odbyły się w Lesznie i w Poznaniu.

Mieszkańcy naszego województwa spotkali się 13 czerwca na leszczyńskim lotnisku, a tydzień później – już po raz czwarty – na poznańskiej Cytađeli, by wziąć udział w Piknikach na FEST. Dlaczego regionalne władze cyklicznie organizują te wydarzenia?

– Pikniki na FEST pozwalają nam spotkać się, poznać i bawić podczas koncertów w stolicy regionu i w subregionalnych ośrodkach. Chcemy, by Wielkopolanie wie-

dzieli, czym zajmuje się samorząd województwa i jego instytucje. Chcemy, by wszyscy czuli się wspólnotą i mieli poczucie, że razem budujemy przyszłość – mówił w Poznaniu gospodarz wydarzenia marszałek Marek Woźniak.

Sercem obu festynów tradycyjnie było miasteczko samorządowe, gdzie w atrakcyjnej formie prezentowano, co robią i nadzorują poszczególne departamenty i biura Urzędu Marszałkowskiego, a także prowadzone przez wojewódz-

two instytucje, jak muzea, szpitale, placówki oświatowe. Było o kosmosie (stanowiącym temat przewodni tegorocznych festynów), o edukacji, o kulturze, o sporcie i turystyce, o zdrowiu (z darmowymi badaniami i poradami), o bezpieczeństwie (z udziałem służb mundurowych), o zdrowej żywności, o ekologii. Podczas poznańskiego pikniku rozstrzygnięto tegoroczną edycję konkursu „Wielkopolski przyjaciel zwierząt” (o jego wynikach piszemy na stronie

3). Spotkania były też okazją do przypomnienia projektów realizowanych przez samorząd w związku z kultywowaniem pamięci o Powstaniu Wielkopolskim, na czele z budową nowego muzeum. Nie mogło zabraknąć stoiska świętujących swoje 15-lecie Kolei Wielkopolskich.

Tradycyjnie popołudniowo-wieczornym zwieńczeniem pikników były występy popularnych polskich artystów. Leszczyńska publiczność bawiła się podczas

koncertów Natalii Szroeder, Małgorzaty Ostrowskiej i Krzysztofa Zalewskiego. Z kolei w Poznaniu dla piknikowiczów zagraли Ania Dąbrowska, Małgorzata Ostrowska, zespół Raz Dwa Trzy oraz Natalia Kukulska. A zanim wystąpili ci najbardziej znani, w obu miastach działała też Kosmiczna Scena Talentów, na której prezentowali się stypendyści Marszałka Województwa Wielkopolskiego w dziedzinie kultury. ► str. 8-9 i 12

Już 70 lat

Przedstawiciele samorządu województwa wzięli udział w zorganizowanych w stolicy regionu obchodach 70. rocznicy Poznańskiego Czerwca 1956. Przyjechali na nie prezydenci Polski, Albanii, Łotwy i Węgier. ► str. 2

WCO doposażone

Jakie inwestycje były możliwe dzięki pieniądrom przyznanym z KPO (oraz dodatkowemu dofinansowaniu od samorządu województwa) w Wielkopolskim Centrum Onkologii w Poznaniu? ► str. 3

Chcemy tu atomu

Władze województwa, Konińskiego powiatu i powiatu konińskiego zaprezentowały argumenty przemawiające za wyborem wielkopolskiej lokalizacji na budowę drugiej elektrowni jądrowej w Polsce. ► str. 6

Spacerkiem wokół katedry

Bazylika archikatedralna to najbardziej znany, ale nie jedyny obiekt, na który warto zwrócić uwagę podczas wizyty na poznańskim Ostrowie Tumskim – przekonuje dr Marek Rezler. ► str. 10

Inna strona samorządu

Piastek i rafandynka – czyli ze słownika wyrazów trudnych. W wannie jest wygodniej, ale... Maj(d) a show na Roland Garros. Ejbry właściwie wygrały. George Clooney zaskakuje zza kulis. ► str. 16

NA WSTĘPIE

Artur Boiński

EDUKACJA NA FEST

Podsumowując tegoroczne edycje Pikników na FEST, marszałek stwierdził, że oba wydarzenia (w Lesznie i na poznańskiej Cytadeli) były okazją do pokazania, że to, co samorząd województwa robi na co dzień, ma realny wpływ na jakość życia mieszkańców regionu. Trudno się z tym spostrzeżeniem nie zgodzić. Bo można edukować w szkole, pisać w gazecie, tłumaczyć, wyjaśniać, że na poziomie regionu zapada wiele decyzji dotyczących dziedzin ważnych dla Wielkopolan. Co innego jednak taka teoretyczna wiedza, a co innego żywe spotkanie, które pozwala w swobodnej atmosferze „dotknąć” ludzi samorządu i tego, czym się zajmują.

Pamiętam, że podczas debaty budżetowej niektórzy radni jako źródło sfinansowania swoich poprawek proponowali zmniejszenie wydatków właśnie na te pikniki. Chyba dobrze, że większość nie przychyliła się do tych propozycji, bo znam gorsze sposoby wydawania publicznych pieniędzy, niż takie połączenie zabawy i integracji ze skuteczną samorządową edukacją. ■

W SKRÓCIE

ODPOCZYWAJĄ U NAS OD WOJNY

Pod koniec czerwca na kilkunastodniowy pobyt w Wielkopolsce przyjechała grupa 90 uczniów i 20 nauczycieli z obwodu charkowskiego. Po raz kolejny już gości z partnerskiego regionu zaprosił samorząd województwa. – Ta wojna odbiera dzieciństwo młodym Ukraińcom. W Wielkopolsce staramy się zapewnić im choć odrobinę czasu, który mogą spędzić w poczuciu bezpieczeństwa – tłumaczy te wizyty marszałek Marek Woźniak. Przybysze zostali ugoszczeni w Koninie i Ostrowie Wlkp., a wśród przygotowanych dla nich atrakcji były m.in. zwiedzanie i spotkanie integracyjne w Muzeum Narodowym Rolnictwa w Szreniawie, gdzie 1 lipca z Ukraińcami rozmawiała Katarzyna Kretkowska z zarządu województwa. ABO

UCZYLI SIĘ SAMORZĄDNOŚCI

Siedmioro urzędników z południowokoreańskiego Chungcheongnam-do przebywało w dniach 8-13 czerwca w naszym regionie w ramach „Wielkopolskiej Akademii Samorządności”. To program, w którym od wielu lat nasi pracownicy samorządowi i eksperci dzielą się posiadaną wiedzą i umiejętnościami z różnych dziedzin, wychodząc naprzeciw potrzebom administracji partnerów zagranicznych. 11 czerwca z gośćmi z Korei spotkał się w UMWW marszałek Marek Woźniak, wręczając im certyfikaty uczestnictwa w WAS. Podczas wizyty koreańscy urzędnicy zapoznali się z zagadnieniami dotyczącymi zarządzania kulturą, klimatu i zeroemisyjności, zarządzania kryzysowego, funkcjonowania regionu w ramach UE, sportu i nauki. ABO

To już 70 lat

W stolicy regionu uczczono rocznicę Poznańskiego Czerwca 1956.

Uczestnicy wydarzeń sprzed siedmiu dekad, mieszkańcy stolicy regionu, władze samorządowe i państwowe uczcili 70. rocznicę Poznańskiego Czerwca 1956.

Ponieważ uroczystości przypadły na czas ekstremalnych upałów, ich główną odśrodkową przeniesiono z Placu Adama Mickiewicza (gdzie jedynie odbył się apel poległych, a oficjalne delegacje złożyły kwiaty przy „poznańskich krzyżach”) do pobliskiej Auli Uniwersyteckiej.

Tam między innymi prezydenci Polski, Albanii, Łotwy i Węgier podpisali oświadczenie, podkreślające wagę wydarzeń Czerwca 1956 r. Podczas swojego wystąpienia prezydent Karol Nawrocki zapowiedział inicjatywę ustawodawczą, której celem ma być ustanowienie 28 czerwca nowego święta państwowego – Dnia Działacza Opozycji Antyko-

Obchody na Placu Adama Mickiewicza zakończyły się złożeniem kwiatów przed Pomnikiem Poznańskiego Czerwca '56.

munistycznej i Osoby Reprezentowanej z Powodów Politycznych.

Uczestniczący w obchodach prezydenci i zaproszeni goście wzięli wieczorem udział w widowisku „Orzeł i krzyż” w Parku Dzieje w Murowanej Goślinie.

Wcześniej 28 czerwca rocznicowe wydarzenia zorganizowano również w kilku miejscach związanych z przebiegiem robotniczego buntu z 1956 roku, np. przy bramie głównej „Cegielskiego”. Okolicznościową mszę św. w Kościele oo. Dominikanów spr-

wował metropolita poznański abp Zbigniew Zieliński.

Samorząd regionu podczas uroczystości reprezentowali wicemarszałek Wojciech Jankowiak, członkini zarządu województwa Katarzyna Kretkowska i przewodnicząca sejmiku Tatiana Sokołowska. ABO

Lotnisko ma wpływ

Im większy ruch na Ławicy, tym silniejsza gospodarka regionu.

Specjaliści z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu zbadali, w jakim stopniu port lotniczy w stolicy Wielkopolski napędza gospodarkę regionu.

Z zaprezentowanego 15 czerwca raportu wynika, że całkowita wartość oddziaływania Ławicy na regionalną gospodarkę – obejmująca efekty bezpośrednie, pośrednie i indukowane – zwiększyła się ze 160 mln zł w 2015 roku do 1,09 mld zł w 2025 roku. Liczba miejsc pracy powiązanych z funkcjonowaniem lotniska wzrosła w tym samym czasie z około 1,3 tys. do ponad 4,3 tys. etatów.

Dodatkowe korzyści generują wydatki pasażerów przylatujących do Poznania. W 2025 roku ich wpływ na gospodarkę regionu oszacowano na około 1,81 mld zł wartości dodanej oraz ponad 7,6 tys. miejsc pracy, szczególnie w sektorach turystyki, hotelarstwa, gastronomii i usług. ABO

Kosmiczne forum

Panele, dyskusje i wystawy złożyły się na Forum Sektora Kosmicznego, które odbyło się 24 czerwca na Międzynarodowych Targach Poznańskich.

Wydarzenie zorganizowano we współpracy Związku Pracodawców Sektora Kosmicznego oraz Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Przedstawiciele przedsiębiorców, naukowców, administracji rządowej i samorządowej w imieniu regionu – gospodarza forum powitał członek zarządu województwa Jacek Bogusławski.

W trakcie paneli specjaliści z branży dyskutowali o przestrzni kosmicznej jako sile napędowej dla europejskiej suwerenności oraz możliwościach zastosowania tech-

nologii kosmicznych w służbie bezpieczeństwa państwa oraz w konfliktach zbrojnych. Nie zabrakło również dyskusji na temat kierunków rozwoju kadr oraz zwiększenia współpracy środowiska naukowego w kontekście przyszłych misji naukowych, bezpieczeństwa w orbicie oraz AI. Pojawił się również temat ulokowania nowego centrum Europejskiej Agencji Kosmicznej w naszym kraju (zabiega o to także Wielkopolska).

W części wystawowej firmy, instytucje naukowe oraz wielkopolskie uczelnie zaprezentowały swoje projekty z zakresu m.in. zaawansowanej inżynierii satelitarnej, robotyki oraz rozwiązań IT dla sektora kosmicznego. ABO

Forum na MTP otworzył 24 czerwca Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

Z dzielnicowymi

Nadinspektor Tomasz Olczyk i marszałek Marek Woźniak.

Zainaugurowano obchody 100-lecia działalności dzielnicowych w wielkopolskiej policji.

Służyło temu spotkanie zorganizowane 17 czerwca w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Poznaniu.

– To bardzo ważna i trudna służba, jesteście państwem twarzą tej formacji – mówił do funkcjonariuszy marszałek Marek Woźniak. I przypomniał: – Staramy się jako samorząd województwa pomagać policji w regionie, bo zdajemy sobie sprawę z tego, że bezpieczeństwo jest jednym z kluczowych tematów zainteresowań nas wszystkich.

– Dzielnicowy musi reagować na bieżące potrzeby, bo kiedy jest bliżej społeczeństwa, policja jest skuteczniejsza – zauważył z kolei komendant wojewódzki nadinspektor Tomasz Olczyk.

Obchody stulecia służby dzielnicowych odbywają się pod hasłem #ZnaniNaDzielnicy. W ramach święta zaplanowano szereg przedsięwzięć promujących tę służbę. ABO

WCO doposażone

W co marszałkowska lecznica inwestuje pieniądze przyznane z KPO?

O tym, jakie inwestycje były możliwe dzięki pieniądзом przyznany z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (oraz dodatkowo dofinansowaniu od samorządu województwa), mówiono 12 czerwca w Wielkopolskim Centrum Onkologii w Poznaniu.

– Niezwykle nas cieszy, że wzbogacona zostanie diagnostyka, bo jest to obecnie jeden z kluczowych elementów procesu terapii – mówił marszałek Marek Woźniak. – Dzisiaj jesteśmy również zagrożeni w kontekście cyberbezpieczeństwa. Trzeba zrobić wszystko, żeby dane dotyczące pacjentów zabezpieczyć przed atakami, które stały się faktem.

Dzięki projektowi za 41 mln zł możliwa jest modernizacja infrastruktury opieki wysokospecjalistycznej, co pozwoli na jeszcze lepszą diagnostykę i skuteczniejsze leczenie nowotworów w Poznaniu, Kaliszu i Pile. W WCO dzięki tym środkom pojawiły się m.in. komora la-

O nowym sprzęcie dla szpitala mówili marszałek Marek Woźniak, dyrektor WCO prof. Julian Malicki i wicewojewoda Jarosław Maciejewski.

minarna, aparat MR (rezonans magnetyczny), tomograf komputerowy do badań diagnostycznych, tomograf komputerowy do planowania radioterapii, ultrasonograf, videokolonoskop, aparat RTG do zdjęć przyłóżkowych.

Szpital otrzymał również z KPO 12 mln zł na wsparcie procesu informatyzacji. Ma się to przełożyć na poprawę efektywności zarządzania

danymi medycznymi, poprawę procesów leczenia, lepszą organizację pracy personelu oraz zwiększenie cyberbezpieczeństwa. Pieniądże pozwoliły m.in. na wdrożenie rozwiązań AI i podłączenie do centralnego repozytorium danych medycznych czy digitalizację dokumentacji medycznej istotnej z punktu widzenia leczenia i profilaktyki.

ABO

Zwierzęta mają przyjaciół

Poznaliśmy laureatów organizowanego przez samorząd województwa konkursu „Wielkopolski przyjaciel zwierząt”.

Nagrody, podczas czerwcowego Pikniku na FEST w Poznaniu, wręczyli marszałek Marek Woźniak i członek zarządu województwa Jacek Bogusławski.

Główne nagrody trafiły do Jolanty Rokosy z Teresina w gminie Trzcianka oraz Schroniska dla Zwierząt w Skałowie koło Kostrzyna. Wyróżniono ponadto Joannę Flisowską z Ostrowa Wielkopolskiego, Natalię Nowak z Chodzieży, Katarzynę Stachowiak z miejscowości Owczegłowy w gminie Rogoźno oraz Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Rawiczu.

– Warto zauważać tych, którzy mają wielkie serca dla naszych braci mniejszych. Dostrzegają problemy zwierząt, które w jakiś sposób oczekują naszej pomocy, żyjąc w naszym otoczeniu i nie zawsze w dobrej kondycji. Chcemy tych najlepszych z najlepszych odnajdywać i nagradzać – podkreślił Marek Woźniak, honorując laureatów 20 czerwca na Cyta-
deli.

FOT. ARCHIWUM UMIMWY

Wielkopolskie symbole z Kolumną Zygmunta w tle.

W dniach 30 czerwca – 1 lipca na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie odbyły się Dni Wielkopolski.

Zorganizowano je we współpracy Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi oraz Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Rozwoju Wsi w Sielinku.

Program wydarzenia obejmował prezentacje kulturalne, a także stoiska z lokalnymi przysmakami oraz nawiązujące do miejscowego folkloru, rękodzieła i rzemiosła. W sercu stolicy kraju promowano też bogatą ofertę turystyczną regionu.

ABO

Działo się na kolei

Ostatnie tygodnie obfitowały w ważne wydarzenia dotyczące transportu w regionie, w szczególności związane ze świętującymi swoje 15-lecie Kolejami Wielkopolskimi.

Przypomnijmy, że pierwszy pociąg utworzonej przez samorząd województwa spółki wyruszył w trasę 1 czerwca 2011 roku z Wolsztyna do Leszna. Po 15 latach dzięki zespołowi 1251 osób każdego dnia 60 tysięcy podróżnych korzysta z uruchamianych 500 połączeń. Tę pracę doceniono, przyznając firmie odznakę honorową „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego”. Podczas jubileuszowej gali, która odbyła się 11 czerwca, marszałek Marek Woźniak przekazał ją na ręce prezesa spółki Marka Nitkowskiego.

– Dziękuję za profesjonalizm, za odpowiedzialność, która towarzyszy tej pracy. Życzę państwu satysfakcji z jej efektów. Wiem, że ona naprawdę jest doceniana przez pasażerów – mówił marszałek, który wraz z wicemarszałkiem Wojciechem Jankowiakiem i członkinią zarządu Katarzyną Kretkowską odebrał specjalne podziękowania od władz spółki.

Czerwiec przyniósł też dobre wieści dotyczące taboru, którym KW wożą pasażerów.

10 czerwca zaprezentowano design nowych „flirtów”, które dla województwa wyprodukuje Stadler. Przypomnijmy, że rekordowa umowa dotyczy 10 pociągów, z opcją zakupu kolejnych 10. Mają pojawić się na naszych torach w 2028 roku.

Z kolei 16 czerwca Kolejje Wielkopolskie oraz firma Public Transport Service podpisały umowę, na mocy której przewoźnik zakupi dwa używane spalinowe zespoły trakcyjne z opcją nabycia dwóch kolejnych pojazdów. – Ten zakup ma istotne znaczenie przede wszystkim dla pasażerów korzystających z połączeń na trasie Poznań – Wągrowiec – mówił podczas wydarzenia wicemarszałek Wojciech Jankowiak.

Warto też odnotować pojawienie się na torach nietypowych pociągów. 9 czerwca na Dworcu Letnim zaprezentowano (dzięki współpracy Kolei Wielkopolskich i poznańskiego klubu) „elfa” pomalowanego w barwy „Lecha”, promującego zdobycie przez piłkarzy dziesiątego mistrzostwa Polski. A 4 lipca – tradycyjnie już dzięki wsparciu samorządu województwa i współpracy Kolei Wielkopolskich – z Poznania do Zakrzewa wyruszył muzyczny Blues Express.

FOT. ARTUR BOIŃSKI

Zaprezentowanego 9 czerwca „elfa” w barwach „Lecha” można spotkać na różnych wielkopolskich trasach.

Tak prezentuje się design „flirtów”, które dla Wielkopolski wyprodukuje Stadler.

Podziękowania dla zarządu województwa od szefostwa spółki podczas gali 15-lecia Kolei Wielkopolskich.

Podpisanie umowy na zakup używanych pojazdów spalinowych, które zasilą linię Poznań – Wągrowiec.

Blues Express po raz kolejny mógł wyruszyć w trasę dzięki wsparciu samorządu województwa.

FOT. ARCHIWUM UMIMWY

SEJMIKOWE PYTANIA

PRZEDSTAWIAMY TEMATY, KTÓRE RADNI PORUSZALI W INTERPELACJACH I ZAPYTANIACH PODCZAS XXVI SESJI SEJMIKU ORAZ W OKRESIE MIĘDZYSESYJNYM.

Marek Sowa (PiS) zwrócił się z interpelacją w sprawie pilnej potrzeby poprawy stanu technicznego ścieżki rowerowej biegnącej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 308, na odcinku pomiędzy Kościanem a Racotem.

Łukasz Grabowski (PiS) w nawiązaniu do toczącej się dyskusji o przyszłości Parowozowni Gniezno zgłosił zapytanie o kontakty w tej sprawie pomiędzy samorządowymi władzami miasta i powiatu oraz województwa. Ponadto wystosował zapytanie dotyczące zatrudnienia koordynatorów w szpitalnych oddziałach ratunkowych, wynagrodzeń lekarzy oraz (w przypadku zatrudnienia na kontraktach) sposobu weryfikacji czasu ich pracy w podmiotach leczniczych podległych samorządowi województwa.

Grzegorz Fiałkowski (PiS), przywołując sytuację podczas otwarcia mostu w Ślesinie, interpelował w sprawie traktowania sejmikowych radnych podczas uroczystości organizowanych przez samorząd województwa. Radny w kolejnej interpelacji pytał również o koszty i cel wyjazdów do Japonii i Wietnamu oraz o wynikające z nich korzyści.

Romuald Ruszkowski (PiS) w swojej interpelacji poruszył problem dotyczący usunięcia i zagospodarowania odpadów zmagazynowanych na nieruchomościach położonych przy ul. Kolejowej 32 w Czempiniu.

Filip Żelazny (PiS) złożył w okresie międzysesyjnym interpelację w sprawie pomocy finansowej i wspólnych projektów realizowanych przez samorząd województwa z miastem Poznań w ostatnich latach, pytając między innymi o wydatkowanie przekazanych pieniędzy zgodnie z ich przeznaczeniem.

Piotr Trybek (PiS) wystosował interpelacje dotyczące: stanu wdrażania, stopnia wykorzystania oraz ryzyk i powodów niewykorzystania środków z Krajowego Planu Odbudowy przez województwo, a także struktury, celowości oraz wykonania i planu wydatków na „szeroko rozumianą promocję” województwa wielkopolskiego.

Adam Bogrycewicz (PiS) zgłosił zapytanie, w którym zwrócił się o udzielenie informacji dotyczącej możliwości wsparcia finansowego modernizacji i przebudowy remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Pniewie (gmina Okonek, powiat złotowski).

ABO

Co z tymi flagami?

Nie ma zgody na postulowane przez radnych PiS usunięcie ukraińskich symboli z przestrzeni UMWW.

Czy – zawieszona w geście solidarności po pełnoskalowej agresji rosyjskiej w 2022 roku – ukraińskie flagi powinny zniknąć z sali sesyjnej i sprzed budynku UMWW? Niemal godzinną dyskusję na ten temat, jeszcze przed przyjęciem porządku obrad czerwcowej sesji sejmiku, wywołał Adam Bogrycewicz. Radny PiS, wskazując na sytuację wywołaną nadaniem przez prezydenta Ukrainy jednej z jednostek imienia „bohaterów UPA”, zaapelował do marszałka o usunięcie symboli wschodniego sąsiada.

– W świetle tych wydarzeń czuję się urażony i uważam, że czas na obecność flagi ukraińskiej w sali sesyjnej i na maszcie przed urzędem już zdecydowanie się skończył. Wyrażaliśmy i wyrażamy naszą solidarność z narodem ukraińskim na różne sposoby, natomiast w obecnej sytuacji apeluję do pana marszałka, by przed rozpoczęciem naszych obrad zabrać stąd flagę ukraińską – mówił Adam Bogrycewicz.

– Czy wojna się skończyła? Czy nasi partnerzy z Charkowa, w tym dzieci, kobiety i ludzie starsi, są już wolni od zagrożenia ze strony spadających rakiet, bomb, pocisków artyleryjskich? – pytał retorycznie w odpowiedzi marszałek Marek Woźniak. I przypomniał: – Powiesiliśmy te flagi na znak solidarności, przeciw rosyjskiej

FOT. ARTUR BOJNSKI

Marszałek Marek Woźniak, przemawiając podczas sesji (na tle m.in. flagi ukraińskiej), zdecydowanie sprzeciwił się usuwaniu symboli wsparcia dla wschodnich sąsiadów.

agresji na Ukrainę, naruszającej wszelkie międzynarodowe konwencje i zasady funkcjonowania cywilizowanego świata. Zgodnie uznaliśmy wtedy, że nie akceptujemy takiego działania rosyjskiego dyktatora, że solidaryzujemy się z walką Ukraińców o wolność, suwerenność, z ich aspiracjami europejskimi.

Marek Woźniak przyznał, że Wołodymyr Zełenski swoją decyzją popełnił polityczny błąd. Wskazał, że nie możemy pozwolić na pomijanie roli UPA w rzezi wołyńskiej, ale jednocześnie negatywnie ocenił decyzję prezydenta Karola Nawrockiego o odebraniu Orderu

Orła Białego ukraińskiemu przywódcy.

– Niestety, nakręca się spirala wzajemnej niechęci, którą wywołali prezydenci obu krajów – tłumaczył marszałek. – Jako ludzie odpowiedzialni, nie powinniśmy eskalować tego konfliktu. Nie zapominając o ranach sprzed 80 lat, powinniśmy się koncentrować na tym, co będzie w najbliższych 5, 10 czy 15 latach, czy zbudujemy pokojową przyszłość naszych państw, czy pograżymy się we wzajemnych animozjach i izolacji.

W emocjonalnej dyskusji Adama Bogrycewicza wsparło kilku radnych PiS. – Flaga w tej sali nie ochroni

Ukraińców od bomb i rakiet. A nie można mówić, że pada deszcz, gdy ktoś nam pluje w twarz – mówił m.in. Marek Sowa.

Argumenty marszałka wsparli z kolei liczni radni KO. – Z ogromną przykrością słucha się takich rzeczy. I mówię to jako osoba, której rodzina przeżyła tragedię na Wołyniu – odpowiadał radnym PiS Paweł Owsiański.

Flaga ukraińska pozostała w sali obrad, a dyskusję podsumowała przewodnicząca sejmiku Tatiana Sokółowska: – Gdyby słuchał jej dziś ktokolwiek na Kremlu, z pewnością otwierałby szampana... **ABO**

SENIORZY NA SEJMIKOWEJ SESJI

FOT. ARTUR BOJNSKI

Wielokrotnie obradom radnych województwa przysłuchiwała się w przeszłości młodzież z różnych wielkopolskich szkół. Tym razem działalność regionalnego samorządu postanowili z bliska podpatrzyć... seniorzy. Na zaproszenie wiceprzewodniczącego sejmiku Henryka Drzewieckiego w czerwcowej sesji uczestniczyło kilkudziesięciu słuchaczy Konińskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Jego przewodnicząca Urszula Adamska, dziękując za umożliwienie tej wizyty, przybliżyła działalność KUTW, który przez 20 lat istnienia umożliwił zdobywanie wiedzy około 4000 słuchaczy, organizując 1300 wykładów. **ABO**

Będzie nowe muzeum

Dobiegają końca przekształcenia przejętego kilka lat temu przez samorząd województwa Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości.

WMN województwo przejęło od miasta Poznania w związku z budową nowej placówki poświęconej Powstaniu Wielkopolskiemu (w ostatnich tygodniach budowlancy zawiesili tam symboliczną „wiechę”).

Od miesięcy ta wielooddziałowa placówka podlega planowemu przekształceniu. Najpierw w strukturze Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie włączono Fort VII. Niedawno wydzielone z WMN Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956 przekazano ponownie w opiekę władzom miasta.

Teraz nadszedł czas na kolejny krok. 22 czerwca sejmik

podjął uchwałę o podziale WMN oraz utworzeniu instytucji kultury pod nazwą Muzeum Militarium Cytańdela w Poznaniu. Stworzą je dwa dotychczasowe, funkcjonujące po sąsiedzku, oddziały WMN: Muzeum Armii „Poznań” i Muzeum Uzbrojenia.

Nowa placówka ma zajmować się – jak czytamy w uchwale – historią wojskowości i uzbrojenia na terenie Wielkopolski i Polski, w szczególności historią Twierdzy Poznań (Festung Posen), zbiorami dotyczącymi fortyfikacyjnego dziedzictwa miasta Poznania i okolic, walk o Poznań w 1945 r., dziejów jednostek wojskowych Armii „Poznań” i jej szlaku bojowego we wrześniu 1939 r., ze szczególnym uwzględnieniem bitwy nad Bzurą oraz późniejszych losów żołnierzy i oficerów. **ABO**

Zabytki i dożynki

Komu i na co województwo przekaże pieniądze?

Podczas czerwcowej sesji zapadły decyzje o przyznaniu pomocy finansowej wielkopolskim samorządom oraz innym podmiotom z regionu. Komu i na co sejmik przekazał wsparcie z budżetu województwa?

Radni zgodzili się na zawarcie umów z kolejnymi 10 gminami, które znalazły się wśród tegorocznych beneficjentów programu „Kulisy kultury”. Na planowane przez siebie zadania remontowe będą one mogły wydać w sumie ponad 800 tys. zł przekazane z regionalnej kasy.

Jak co roku sejmik przyznał też dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków w naszym województwie. I – jak co roku – liczba wnioskujących i wysokość oczekiwanej przez nich wsparcia znacznie przewyższała dostępne środki. Ostatecznie zdecydowano o dofinansowaniu 78 spo-

FOT. ARTUR BOIŃSKI

Uchwały o przekazaniu wsparcia podjęto podczas sesji sejmiku, która odbyła się 22 czerwca.

śród 134 złożonych wniosków, dzieląc w ten sposób przeznaczoną na ten cel pulę 2,5 mln zł.

Powiaty kolski i wolsztyński zrealizują przedsięwzięcia w ramach „Funduszu Aktywnej Pieczy Zastępczej 2026”, na co radni przyznali

im w sumie 100 tys. zł. Z kolei 75 tys. zł przekazane gminie Mieleszyn pozwoli poprawić poziom ratownictwa wodnego na tym terenie.

W tym roku (podobnie jak w poprzednich dwóch latach) nie będzie jednego regionalnego święta płonów. Zamiast

tego samorząd województwa wspiera finansowo wybrane dożynki w poszczególnych subregionach. 22 czerwca radni zadecydowali o przyznaniu po 60 tys. zł na organizację takich wydarzeń przez powiaty gnieźnieński, gostyński, kolski, ostrowski i złotowski.

„Święto płonów to wydarzenie o istotnym znaczeniu nie tylko dla lokalnych społeczności, ale również dla całego regionu. Uświadamia, jak ważna i odpowiedzialna jest praca na roli, stwarzając okazję do podziękowania rolnikom za codzienny trud i poświęcenie – czytamy w uzasadnieniu do podjętej uchwały. – W tym celu Samorząd Województwa Wielkopolskiego, doceniając zaangażowanie mieszkańców wielkopolskiej wsi oraz kultywowanie przez nich wielowiekowej tradycji, skierował zapytanie do wszystkich powiatów województwa, spośród których wybrano jeden z każdego subregionu”. ABO

ZARZĄD ODPOWIADA

PRZEDSTAWIAMY WYCIĄG Z ODPOWIEDZI UDZIELONYCH NA WCZEŚNIEJSZE INTERPELACJE I ZAPYTANIA RADNYCH.

Wicemarszałek Krzysztof Grabowski

– odniósł się do interpelacji Piotra Trybka dotyczącej działań podjętych w następstwie przyjęcia stanowiska sejmiku o potrzebie zmiany zapisów umowy o wolnym handlu z państwami Ameryki Łacińskiej. Wskazał na znaczenie tego

dokumentu jako wyrazu wsparcia dla wielkopolskich rolników oraz podkreślił, że zawarte zostały w nim zapisy wyrażające sprzeciw wobec proponowanych rozwiązań w ramach umowy Mercosur. Wyjaśnił, że do samorządu województwa nie wpłynęła informacja zwrotna, zaznaczając jednocześnie, że sprzeciw wobec umowy znalazł odzwierciedlenie w działaniach Parlamentu Europejskiego, który skierował ją do Trybunału Sprawiedliwości UE. Ponadto podkreślił, że mechanizmy ochronne znajdują zastosowanie w praktyce, wskazując jako przykład ograniczenia w imporcie mięsa z Brazylii do czasu udowodnienia spełnienia wymaganych norm sanitarnych.

Członkini zarządu województwa Katarzyna Kretkowska

– odpisała Markowi Sowie, że fluktuacja kadry lekarskiej w szpitalu w Lesznie ma charakter naturalny i jest zjawiskiem typowym dla podmiotów leczniczych o podobnej strukturze oraz profilu działalności. Według dyrekcji placówki, prowadzone są aktywne, indywidualne rozmowy z lekarzami, którzy zdecydowali się na złożenie wypowiedzenia, by wypracować satysfakcjonujące obie strony rozwiązania. Realizowane są też działania mające na celu pozyskanie wysokiej klasy specjalistów do WSW w Lesznie. Dyrekcja szpitala zapewnia, że nie odnotowano negatywnego wpływu obecnej sytuacji kadrowej na bieżące funkcjonowanie strategicznych komórek organizacyjnych leszczyńskiej placówki.

– odpowiedziała Łukaszowi Grabowskiemu na temat funkcjonowania elektronicznej dokumentacji medycznej (EDM) w podmiotach leczniczych, dla których województwo jest organem tworzącym. Poinformowała, że obecnie system jest w eksploatacji w jednostkach objętych projektem, jest również na bieżąco obsługiwany i serwisowany. Zarząd województwa jest informowany o kierunkach rozwoju EDM. Oprogramowanie dostarczone w ramach projektu umożliwiło podmiotom współpracę z systemem P1 – ogólnokrajowym systemem cyfrowym, będącym podstawą obsługi takich usług, jak np. e-recepty, e-skierowania czy Internetowe Konto Pacjenta (IKP).

Członek zarządu województwa Jacek Bogusławski

– poinformował Tatianę Sokołowską, że w ramach I edycji Programu Rozwoju Infrastruktury Sportowej w Województwie Wielkopolskim dofinansowano realizację 14 zadań na łączną kwotę 18.535.100 zł. Będą one realizowane w latach

2026-2027 z zastrzeżeniem, że przyznane dofinansowanie musi zostać wykorzystane do 31 grudnia 2026 roku. Według stanu na dzień 9 czerwca 2026 roku samorząd województwa podpisał umowy z 7 beneficjentami, którzy rozpoczęli już realizację swoich zadań. Są to: Budzyń, Dopiewo, Komorniki, Osieczna, Suchy Las, Ostrow Wielkopolski oraz Stęszew. Trwają procedury związane z podpisaniem umów z Kórnikiem i Witkowem. Pięciu pozostałych beneficjentów nie dostarczyło jeszcze wszystkich dokumentów wymaganych do podpisania umowy na dofinansowanie.

– przekazał Filipowi Żelaznemu, że samorząd województwa nie tworzył odrębnego programu dofinansowania wymiany urządzeń grzewczych dla osób fizycznych, co pozwoli uniknąć dublowania instrumentów finansowych oraz zapewnić efektywne wykorzystanie środków publicznych. Z programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski realizowane są projekty wpisujące się w działania wskazane w programach ochrony powietrza. Dla JST przewidziano także środki w ramach programów krajowych. Głównym celem programów ochrony powietrza jest ochrona zdrowia mieszkańców poprzez wdrażanie działań naprawczych, zmierzających do dotrzymania dozwolonych poziomów określonych substancji. Radnemu wyjaśniono też zasady dotyczące kontroli oraz wskazano na organizację przez województwo konferencji szkoleniowych wspierających pracowników JST wykonujących czynności kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów uchwał antysmogowych.

ABO

WODÓR, PIASEK, REHABILITACJA – CO ZOBACZYLI RADNI W TERENIE?

Radni z trzech sejmikowych komisji podczas swoich czerwcowych prac postanowili „w terenie” zgłębić tematykę, którą na co dzień się zajmują.

8 czerwca wyjazdowe posiedzenie Komisji Planowania Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej odbyło się w Urzędzie Gminy w Czarnkowie. Tam radni zapoznali się z informacją dyrektora WZDW na temat zaawansowania inwestycji/remontów na drogach wojewódzkich, ze szczególnym uwzględnieniem ul. Kościuszki w Czarnkowie. Następnie uczestnicy posiedzenia zgłębiali zagadnienie rekultywacji gruntów, odwiedzając teren pobliskiej Kopalni Piasku Walkowice.

W przeciwnym kierunku – na ziemię leszczyńską – wyruszyła dwa dni później Komisja Zdrowia i Bezpieczeństwa Publicznego. Miejszem jej obrad było Centrum Rehabilitacji im. prof. Mieczysława Walczaka w Osiecznej. Szefostwo placówki zapoznało radnych z charakterem i specyfiką jej działalności oraz licznymi inwestycjami przeprowadzonymi tam w ostatnich latach. Członkowie komisji mieli też okazję zapoznać się z wielowiekową historią miejsca, w którym obecnie funkcjonuje placówka podległa Samorządowi Województwa Wielkopolskiego. Najkrótszy wyjazd czekał radnych z Komisji Gospodarki. 12 czerwca, po zasadniczej części posiedzenia, które odbyło się w siedzibie UMWW, pojechali oni do zajezdni autobusowej poznańskiego MPK przy ul. Warszawskiej. Celem było zapoznanie się z praktycznym wykorzystaniem paliwa wodorowego, o którego rozwoju radni często rozmawiają podczas swoich obrad. Zeroemisyjne pojazdy (tak klasyczne „elektryki”, jak i te zasilane paliwem wodorowym) stanowią coraz większą część floty miejskiego przewoźnika. Specjaliści z MPK przedstawili członkom komisji zasady funkcjonowania napędu wodorowego w miejskich autobusach, odpowiedzieli też na liczne pytania dotyczące kosztów zakupu oraz eksploatacji i specyficznych uwarunkowań dotyczących obsługi takiego taboru. Radni wzięli też udział w tankowaniu wodoru do autobusu MPK na pobliskiej stacji Orlenu.

ABO

FOT. KINGA NOWAK

FOT. MIRANDA PAWŁOWSKA

FOT. ARTUR BOIŃSKI

W SKRÓCIE

JAK NARYSOWAĆ OZE?

FOT. ARTUR BOIŃSKI

Rowery, hulajnogi elektryczne, deski do pływania SUP, głośniki bezprzewodowe dla uczniów oraz wsparcie finansowe dla szkół – to nagrody rozdane w kolejnej edycji organizowanego przez samorząd województwa konkursu „Cztery pory roku z OZE”. Przedsięwzięcie, kierowane do uczniów wielkopolskich szkół podstawowych, polegało na przygotowaniu plakatów (w przypadku klas IV-V) lub kalendarzy (klasy VII-VIII) nawiązujących do tematyki odnawialnych źródeł energii. Laureatów z poszczególnych subregionów 23 czerwca w UMWW uhonorował wicemarszałek Krzysztof Grabowski. ABO

NAJLEPSZE SMAKI Z REGIONU

FOT. ARCHIWUM UMWW

21 czerwca w Dąbiu odbył się wojewódzki finał XXV edycji konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”. Do rywalizacji na najlepszą potrawę przystąpiło pięć dwuosobowych ekip, które w czasie 40 minut musiały przygotować (wykorzystując składniki związane z Wielkopolską) zupę lub przystawkę oraz danie główne. W drugiej części ocenie poddano 44 regionalne produkty związane z określonym obszarem geograficznym, charakteryzujące się szczególnymi cechami, często wynikającymi ze specyficznych warunków klimatycznych i glebowych miejsca, z którego pochodzą. Kto zyskał największe uznanie i kto został nominowany do ogólnopolskiej nagrody „Perła 2026” – można przeczytać na www.umww.pl. ABO

ŻYWNOSĆ SIĘ NIE ZMARNUJE

FOT. ARTUR BOIŃSKI

25 czerwca w UMWW wicemarszałek Krzysztof Grabowski podpisał umowy z przedstawicielami siedmiu organizacji, które zdobyły dofinansowanie w konkursie „Transport, dystrybucja i magazynowanie żywności uratowanej przed zsmarnowaniem w latach 2026-2027”. Na to przedsięwzięcie (realizowane w ramach szerszego samorządowego programu ograniczania strat jedzenia) zarezerwowano w budżecie województwa milion złotych. Przedstawiciele beneficjentów, w tym banków żywności z Wielkopolski, dziękując za udzielane po raz kolejny przez władze regionu wsparcie, wskazywali na wyjątkowość tego rozwiązania w skali kraju. ABO

Chcemy tu atomu

W Koninie samorządowcy przekonywali do budowy elektrowni jądrowej.

Władze województwa, Konina i powiatu konińskiego zaprezentowały argumenty przemawiające za wyborem wielkopolskiej lokalizacji na budowę drugiej elektrowni jądrowej w Polsce. 16 czerwca zorganizowano wizytę studyjną „Kierunek – Atom. Przystanek – Konin”, której elementem była wizyta w Elektrowni Pątnów, obejmująca wjazd na dach z widokiem na teren potencjalnej inwestycji.

– Wielkopolska jest jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się regionów w Polsce, więc potrzebujemy silnych i stabilnych źródeł energii elektrycznej, a takim bez wątpienia jest elektrownia atomowa – mówił podczas wizyty marszałek Marek Woźniak. I przypomniał: – W Wielkopolsce rozmowy o energetyce atomowej zaczęliśmy w 2009 roku. Już wtedy podkreślaliśmy zainteresowanie takim przedsięwzięciem, oferując dwie lokalizacje, w tym właśnie Konin. Jednym z argumentów przemawiających za tym ostatnim był fakt istnienia sieci energetycznych, do których można podłączyć taką jednostkę. Dziś jesteśmy w sytuacji, gdzie konkurujemy z innym regionem o tę inwestycję. Dlatego będziemy

FOT. ARCHIWUM UMWW

– Czy tu powstanie elektrownia atomowa? – zastanawiali się uczestnicy wyjazdu studyjnego, spoglądając na teren potencjalnej inwestycji z dachu budynku w Pątnowie.

się starać wspierać pogląd, że Konin jest lepszym miejscem do zlokalizowania elektrowni niż Bełchatów.

Podczas spotkania zaprezentowano wyniki raportu, wskazujące na przychylne badania obejmujące nośność gruntów, uskoki tektoniczne, zdarzenia sejsmiczne, zjawiska geologiczne czy zagrożenie powodzią. Z kolei władze Konina i powiatu

podkreślali argumenty społeczne, gospodarcze i komunikacyjne, będące atutami tej lokalizacji. Natomiast prezes Agencji Rozwoju Regionalnego Maciej Sytek omówił wpływ ewentualnej budowy elektrowni atomowej na prowadzony proces transformacji energetycznej wschodniej Wielkopolski.

Kiedy na poziomie krajowym powinny zapaść kluczo-

we decyzje dotyczące omawianej inwestycji?

– W 2027 roku nastąpi wybór partnera technologicznego dla polskiego rządu, a w 2028 roku wskazanie drugiej lokalizacji elektrowni jądrowej – przekonywał uczestników wyjazdu poseł Tomasz Piotr Nowak. – Wierzę, że zadecydują o tym naprawdę obiektywne czynniki. ABO

Znów wspieramy gospodynie

Do 20 lipca trwa nabór w trzeciej edycji konkursu „Wielkopolska wspiera gospodynie wiejskie”.

O dofinansowanie mogą ubiegać się organizacje pozarządowe w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (w tym KGW), które działają na rzecz wspierania rozwoju gospodyń aktywnych społecznie. Projekt może obejmować: zakup sprzętu i akcesoriów do przygotowywania posiłków, ich przechowywania i prezentacji, zakup sprzętu i akcesoriów do wykonywania rękodzieła, zakup strojów ludowych, regionalnych lub innych, które ujednolicią wizerunek członków organizacji oraz zakup namiotów z nadrukowaną nazwą organizacji i ich wyposażenia.

Maksymalnie można zdobyć 6000 zł, a na konkurs w budżecie województwa zarezerwowano 3 mln zł. ABO

Uczyć się zawsze warto

W czerwcu poznaliśmy laureatów drugiej edycji konkursu „Edukator – Ambasador Rozwoju”.

Celem tego przedsięwzięcia jest wzmacnianie współpracy pomiędzy edukacją, rynkiem pracy i partnerami społecznymi oraz rozwój idei uczenia się przez całe życie jako jednego z fundamentów nowoczesnego systemu kształcenia. Laureatów tegorocznej edycji konkursu uhonorowano podczas uroczystej gali, która odbyła się 23 czerwca w Poznań Congress Center.

Tytuły „Edukator – Ambasador Rozwoju 2026” zdobyli: Karolina Anna Pawłowska (subregion leszczyński), Romualda Kosmatka (subregion pilski), Marek Dąbrowski (subregion koniński), Joanna Ratajczak (subregion poznański) oraz Anna Dziadkiewicz (subregion kaliski). Gratulacje zwycięzcom oraz wyróżnionym złożyła i wręczyła pamiątkowe statuetki Katarzyna Kretkowska z zarządu województwa.

Nagrody i wyróżnienia wręczyła podczas gali Katarzyna Kretkowska z zarządu województwa.

Uczestnicy konkursowej gali wysłuchali również prelekcji związanych z tematyką przedsięwzięcia. Mówiono m.in. o praktycznych możliwościach wykorzystania sztucznej inteligencji w procesie nauczania, a także o dobrostanie, rozwoju kompetencji oraz nowych technologiach jako filarach edukacji odpowiadającej potrzebom pokoleń „Z” i „Alpha”.

Konkurs to element finansowanego z KPO projektu „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania re-

gionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych”. Jego efekty podsumowano z kolei 26 czerwca, również w PCC, podczas konferencji „Wielkopolska Uczy Jutra”. Mówili o nich m.in. przedstawiciele będącego liderem projektu Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Kaliszu (jednej z pięciu takich jednostek podległych samorządowi województwa). ABO

Woda to podstawa

Z inicjatywy samorządu województwa w UMWW po raz kolejny rozmawiano o klimacie.

Podczas konferencji w UMWW poruszono różne aspekty dotyczące zarządzania zasobami wodnymi.

Prawie 200 przedstawicieli nauki, administracji rządowej i samorządowej oraz instytucji zajmujących się ochroną środowiska i gospodarką wodną spotkało się 17 czerwca w sali sesyjnej UMWW. Okazją była VIII edycja konferencji „Wielkopolskie Rozmowy o Klimacie” pod hasłem „Woda jako najważniejsze wyzwanie społeczno-klimatyczne XXI wieku”.

Podczas spotkania podkreślano, że skuteczna ochrona zasobów wodnych oraz przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu wymagają wielopłaszczyznowej współpracy. Zrównoważone zarządzanie wodą powinno stać się jednym z najważniejszych priorytetów polityki lokalnej, regionalnej i krajowej.

Zwrócono uwagę, że Polska należy do krajów o najniższych zasobach wodnych w Europie. Wynoszą one około 60 mld m³, czyli niecałe 1,6 tys. m³/mieszkańca. Wyprzedzamy pod tym względem jedynie Czechy, Cypr i Malte.

Ekspert wskazał na narastający problem deficytu wody i susze, które w coraz większym stopniu wpływają na rozwój regionów. Aż 82 proc. powierzchni naszego województwa objęte jest silnym, a 8,6 proc. – ekstremalnym zagrożeniem zjawiskiem suszy. Terenem najbardziej dotkniętym tym problemem jest wschodnia i południowa część Wielkopolski.

Omówiono także rolę samorządów w planowaniu

przestrzennym zintegrowanym z ochroną podziemnych zasobów wodnych oraz racjonalnym gospodarowaniem wodami opadowymi, a także wdrażaniem błękitno-zielonej infrastruktury. Zaprezentowano również dobre praktyki realizowane w wielkopolskich miastach i gminach, wspierające adaptację do zmian klimatu.

Jak podkreślił gospodarz konferencji Jacek Bogusławski z zarządu województwa, Wielkopolska jest jedynym polskim sygnatariuszem Europejskiego Sojuszu Regionów na rzecz Odporności Wodnej. Inicjatywa ta wspiera współpracę europejskich regionów w zakresie zwiększania odporności na skutki zmian klimatu, wymiany doświadczeń oraz promowania innowacyjnych rozwiązań w gospodarce wodnej. Ponadto samorząd województwa włączył się także w prace Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania suszy i poprawy retencji wodnej w naszym regionie.

Przy okazji konferencji odbyły się też warsztaty dla przedstawicieli urzędów marszałkowskich dotyczące koncepcji projektowych, związanych z tzw. zarządzaniem zlewniowym, prowadzone przez przedstawicieli Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

ABO

Kolejny wóz dla Mołdawian

Już dwunasty pojazd pożarniczy trafił z Wielkopolski do strażaków ochotników w Mołdawii.

Renault z 1993 roku przekazano podczas uroczystości, która odbyła się 29 czerwca w Liskowie. Auto odebrał Nicolae Dandîş, burmistrz miasta Cahul wraz z miejscowymi strażakami, którzy będą użytkować pojazd.

Podczas wydarzenia wice-marszałek Krzysztof Grabowski podziękował osobom i instytucjom zaangażowanym w tę inicjatywę, w szczególności wójt Marii Krawiec oraz druhom z OSP Strzałków, skąd pochodziło przekazywane auto. Odwołując się do swojej wizyty w Mołdawii i spotkania z komendantem tamtejszej straży pożarnej, podkreślił, że wielkopolskie samochody stanowią realne wzmocnienie bezpieczeństwa mołdawskich samorządów.

Współpraca Wielkopolski i Fundacji Solidarności

FOT. ARCHIWUM UMWW

Służący dotąd OSP w Strzałkowie pojazd trafił do strażaków z mołdawskiego miasta Cahul.

Międzynarodowej w sferze transferu doświadczeń OSP trwa od 2021 roku. W jej ramach realizowane są wizyty studyjne dla mołdawskich samorządów, które chciałyby stworzyć na swoim terenie strażackie jednostki ochotnicze. Wycofywane ze służby w naszym regionie pojazdy trafiają do miejsc,

w których FSM zbudowała lub odnowiła budynek dla lokalnej OSP.

Dziękując podczas spotkania w Liskowie za kontynuację inicjatywy, ambasador Republiki Mołdawii w Polsce Violeta Agricci przyznała, że projekt z udziałem Wielkopolan istotnie zmienia życie w mołdawskich gminach. ABO

(WIELKO)POLSKIE DROGI

Pełnią istotną funkcję w systemie transportowym regionu, ponieważ łączą najważniejsze miasta i zapewniają spójność komunikacyjną na poziomie województwa. Podległy regionalnemu samorządowi Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu ma w swojej pieczy ponad 2700 kilometrów takich tras. W naszym cyklu przyglądamy się niektórym z nich.

Przez Poznań i na północ

FOT. ARCHIWUM WZDW

Droga na długim odcinku biegnie równoległe z popularną linią kolejową z Poznania do Wągrowca, w wielu miejscach jest też wyposażona w dobrą infrastrukturę dla rowerzystów.

DW 196 to najbardziej zatłoczona z dotąd opisywanych przez nas dróg będących pod opieką regionalnego samorządu. Można nią dotrzeć do Skoków i Wągrowca, ale też przejechać spory fragment... Poznania.

Jeśli ruszymy drogą nr 196 od jej formalnego początku na autostradowym węźle Poznań-Komorniki, zrobimy sobie całkiem długą wycieczkę po stolicy Wielkopolski; m.in. ulicami Głogowską, Arciszewskiego, Hetmańską, dalej przez rondo Starołęka, Rataje i Śródka, by przez ulicę Hłonda, Bałtycką i Gdyńską dotrzeć do północnych rogów miasta. Każdy, kto

podróżuje autem po Poznaniu, wie, jak zatłoczone bywają (zwłaszcza w godzinach szczytu) te ulice.

A dalej (gdzie mamy już oficjalne dane dotyczące pomiaru ruchu na drogach wojewódzkich z 2020 roku) tłok na DW 196 jest niewiele mniejszy. Na odcinku od granic Poznania do obwodnicy Murowanej Gośliny już 6 lat temu notowano średnio prawie 20 tysięcy pojazdów na dobę! Następnie, w okolicach Sławy Wielkopolskiej i Skoków, ruch już wyraźnie się zmniejsza, ale nawet teoretycznie najmniej uczęszczanym ostatnim odcinkiem trasy, przed Wągrowcem, przejeżdża co

dzień ponad 6100 samochodów.

To oczywiście, że droga ciesząca się taką popularnością wśród kierowców wymagała szczególnej troski, jeżeli chodzi o inwestycje. DW 196 przez ostatnie dekady przeszła znaczącą metamorfozę. Głównie za sprawą niemal 10-kilometrowej obwodnicy Murowanej Gośliny, która wyprowadziła poza miasto ruch z dwóch dróg wojewódzkich. Została oddana do użytku w 2012 roku, zdecydowanie odciążając zakorkowane centrum miasta oraz usprawniła i skróciła czas przejazdu tranzytowego. Z kolei w 2014 roku WZDW zakończył rozbudowę DW 196 na odcinku Murowana Goślina – Wągrowiec. Kosztowało to wszystko wówczas prawie 70 mln zł, a zostało w dużej części sfinansowane z WRPO 2007-2013.

W ostatnich latach wzdłuż omawianej trasy powstały też nowe drogi pieszo-rowerowe. W 2025 roku na przykład oddano taką do użytku na odcinku Sława Wielkopolska – Skoki. 2,1 km trasy kosztowało prawie 3 mln zł, a zostało wykonane w ramach (opisywanego szerzej w poprzednim wydaniu „Monitora”) programu „Budowa ścieżek rowerowych”, który zakłada współfinansowanie takich inwestycji przez województwo oraz gminy i powiaty.

ABO

Infografika: Zviad Glonti

DW 196

▶ **przebieg:** Autostrada A2 (węzeł Poznań-Komorniki) – Murowana Goślina – Wągrowiec (skrzyżowanie z DW 241)

▶ **długość:** 49,4 km
▶ **natężenie ruchu:** 6105-19.659 pojazdów na dobę

Poznajemy się i świętujemy,

Wielkopolanie po raz kolejny skorzystali z zaproszenia samorządu województwa. Tym razem czerwcowe Pikniki na FEST odbyły się

FOT. MAX ARCHIWUM UMWW

Na leszczyńskim lotnisku widzowie mogli posłuchać m.in. Natalii Szroeder...

Pikniki na FEST, na które Wielkopolanie zaprasza samorząd województwa, stały się już tradycją. Czerwcowe spotkania w Poznaniu oraz w jednym z byłych miast wojewódzkich są z jednej strony okazją do zaprezentowania tego, czym zajmuje się Urząd Marszałkowski i podległe mu jednostki, a z drugiej – do dobrej zabawy i integracji mieszkańców regionu. Tym razem świętowano 13 czerwca na leszczyńskim lotnisku, a tydzień później – już po raz czwarty – na poznańskiej Cytadeli.

– Pikniki na FEST pozwalają nam spotkać się, poznać i bawić podczas koncertów w stolicy regionu i w subregionalnych ośrodkach. Chcemy, by Wielkopolanie wiedzieli, czym zajmuje się samorząd województwa i jego instytucje. Chcemy, by wszy-

scy czuli się wspólnotą i mieli poczucie, że razem budujemy przyszłość – mówił w Poznaniu gospodarz wydarzenia marszałek Marek Woźniak.

Tym, co każdego roku przyciąga rzesze Wielkopolan na samorządowe pikniki, są darmowe koncerty gwiazd polskiej sceny muzycznej. Nie inaczej było także w tym roku. Leszczyńska publiczność bawiła się podczas koncertów Natalii Szroeder, Małgorzaty Ostrowskiej i Krzysztofa Zalewskiego. Z kolei w Poznaniu dla piknikowiczów zagrali Ania Dąbrowska, Małgorzata Ostrowska, zespół Raz Dwa Trzy oraz Natalia Kukulska. A zanim wystąpili ci najbardziej znani, w obu miastach działała też Kosmiczna Scena Talentów, na której prezentowali się stypendyści Marszałka Województwa Wielkopolskiego w dziedzinie kultury.

Sercem festynów tradycyjnie było miasteczko samorządowe, gdzie w atrakcyjnej formie prezentowano, czym zajmują się departamenty i biura Urzędu Marszałkowskiego, a także prowadzone przez województwo instytucje, jak muzea, szpitale, placówki oświatowe czy Koleje Wielkopolskie.

Motywnym przewodnim tegorocznej odsłony pikników był kosmos, co miało podkreślić, że Wielkopolska stawia na rozwój tego sektora. Działało mobilne planetarium, gdzie można było m.in. zobaczyć Słońce przez teleskop, sprawdzić, jak wyglądało niebo w dniu naszych urodzin. Reprezentanci Politechniki Poznańskiej chwaliли się z kolei działaniem kosmicznego łazika.

Dzięki obecności przedstawicieli samorządowych jed-

...z kolei na poznańskiej Cytadeli przed publicznością wystąpiła m.in. Natalia Kukulska.

nostek medycznych na Planecie Zdrowia chętni mogli się przebadać i dowiedzieć, jak najlepiej o siebie zadbać. Dostępne były mammobus, cytobus oraz rentgenobus. W punktach konsultacyjnych udzielano porad w zakresie m.in. profilaktyki onkologicznej, zdrowego żywienia, mierzonego ciśnienia, poziomu cukru we krwi, wykonywano analizę składu ciała czy spirometrię. Chętni wzięli również udział w warsztatach z udzielania pierwszej pomocy dla dzieci i dorosłych.

Z kolei na Planecie Sportu można było poczuć nieco nieważkości na trampolinach, a dzieci próbowały aquazorbingu. Samorządowcy opowiedzieli też m.in. o tym, w jaki sposób dbają o wielkopolskie pszczoły, a także zachęcali do niemarnowania żywności.

Nie zabrakło wątków ekologicznych – rozmów o energii odnawialnej, odejściu od węgla i dążeniu do neutralności klimatycznej we wschodniej Wielkopolsce. Podczas poznańskiego pikniku rozstrzygnięto tegoroczną edycję konkursu „Wielkopolski przyjaciel zwierząt”, a schroniska z regionu zachęcały do adopcji psów i kotów.

Przypomniano też o wielu ciekawych inwestycjach, wspierających rozwój wielkopolskich miast i wsi, które zrealizowano dzięki unijnym funduszom (13 czerwca, co oczywiste, szczególnie skupiono się na najlepszych przykładach z subregionu leszczyńskiego).

Pikniki były również okazją do przypomnienia o projekcie „Niezwyczajni 1918-1919”, przybliżającym postaci uczestników Powsta-

nia Wielkopolskiego (które przechadzały się podczas festynów). Można było również zakupić symboliczną cegiełkę na budowę Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919.

Służby mundurowe natomiast wyposażyły mieszkańców w wiedzę o bezpieczeństwie, zaprezentowały najnowocześniejszy sprzęt i przygotowały atrakcje dla młodszych i starszych Wielkopolan.

– Oba spotkania były okazją do pokazania, że to, co robimy na co dzień, ma wpływ na jakość życia mieszkańców naszego regionu – podsumował marszałek Marek Woźniak. – Cieszę się, że po raz kolejny imprezy przebiegły w radosnej atmosferze, pełnej dobrej energii i otwarcia na to, czego Wielkopolanie chcieli się o nas dowiedzieć. **ABO**

Pikniki w obu miastach przyciągnęły rzesze Wielkopolan w różnym wieku.

W Lesznie wśród widzów byli m.in. prezydent miasta Grzegorz Rusiecki i marszałek Marek Woźniak.

wspólnie budując przyszłość

w Lesznie i w Poznaniu.

Pojawiły się atrakcje przygotowane przez strażaków...

...warsztaty z udzielania pierwszej pomocy...

...a także policyjne pokazy.

Na gorące przyjęcie publiczności mogli liczyć zarówno Małgorzata Ostrowska...

...jak i zespół Raz Dwa Trzy.

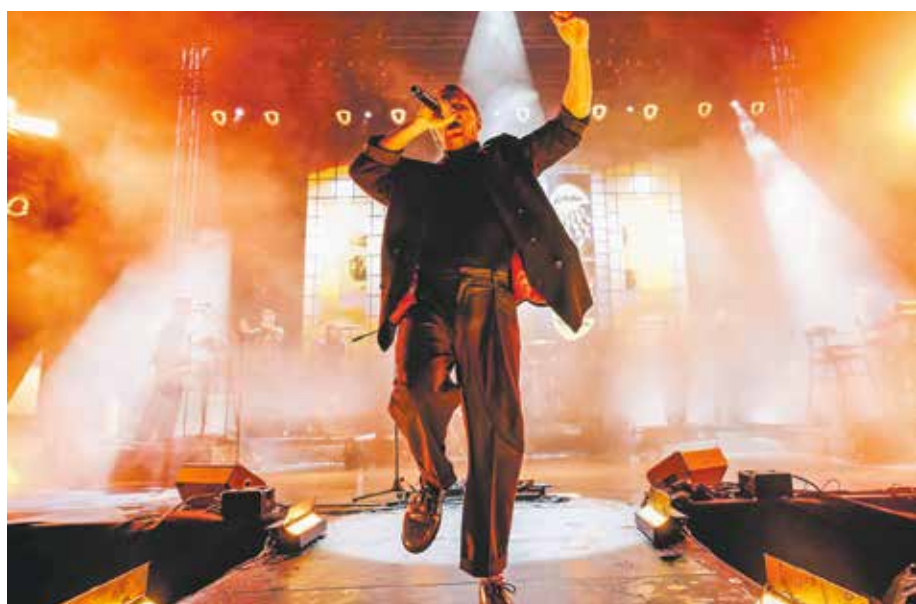
W leszczyńskim pikniku uczestniczył m.in. utytułowany żużlowiec miejscowej Unii Janusz Kołodziej.

Zainteresowanie wzbudzał prezentowany przez przedstawicieli Politechniki Poznańskiej kosmiczny łażik.

Trampoliny pozwalały poczuć najmłodszym uczestnikom festiwali namiastkę kosmicznej nieważkości.

Występ Krzysztofa Zalewskiego był niewątpliwie magnesem, który przyciągnął wielu uczestników wydarzenia w Lesznie.

Dla każdego coś miłego na Cytadeli: na pierwszym planie policyjny sprzęt, a w tle – koncert Ani Dąbrowskiej.

Spacerkiem po Wyspie Katedralnej

Co, oprócz katedry, znajdziemy na poznańskim Ostrowie Tumskim?

FOT. 2X ARTUR BOIŃSKI

Od lewej: późnogotycki budynek Psalterii, stojący w miejscu książęcego pallatium Kościół pw. Najświętszej Maryi Panny in Summo, katedra.

Katedra była niegdyś połączona z widocznym po lewej stronie pałacem biskupim. U dołu – zachowane pozostałości torów tramwajowych.

Marek Rezler

Niedawno poznańskie media przekazywały wiadomości o konflikcie związanym z planami zagospodarowania północnej części Ostrowa Tumskiego. Głos zabrali historycy, miłośnicy sztuki, społeczni obrońcy zabytków. Tematy historii i losów tej części miasta – ogromnie ważnej, a niekiedy wręcz kluczowej dla tradycji i dziejów grodu – nie są mieszkańcom Poznania obojętne. Zatem warto wybrać się na spacer po Ostrowie i nie tylko odetchnąć duchem wieków, ale i poznać nowości, jakie pojawiły się w tym miejscu.

Woda ma znaczenie

Ostrów to po prostu wyspa, zatem Ostrów Tumski – Wyspa Katedralna. Przed wiekami osadnictwo skupiało się w miejscach najbezpieczniejszych, najlepiej chronionych warunkami naturalnymi. W naszym przypadku ochroną, ale czasem i przekleństwem była woda, która aż do końca XIX wieku stanowiła wielkie utrapienie Poznania. Nie była to przeszkoda na tyle uciążliwa, by uniemożliwić osadnictwo. Zachodziła jednak konieczność dostosowywania formy wznoszonych tam budowli i wałów otaczających gród, głównie poprzez odpowiednią konstrukcję fundamentów, z wykorzystaniem kamieni. Trzeba też wspomnieć, że wieże katedry, zwłaszcza prawa, południowa, ulegały katastrofom. Przed laty był to zresztą zasadniczy powód dla zrezygnowania z eksploracji podziemi znajdującej się tam Kaplicy Królewskiej i grobu króla Przemysła II.

Pierwsi osadnicy w miejscu dzisiejszego Ostrowa Tumskiego pojawili się około VI wieku naszej ery. Pierwszy gród poznański znajdował się w okolicach dzisiejszej katedry i Kościoła pw. Najświętszej Maryi Panny in Summo. Obydwe części

były oddzielone od siebie wałem, podobnie jak podgródzia: jedno położone na północ od tego układu i drugie – na południe, po drugiej stronie drogi (niegdyś podmokłego rowu, pozostałości ciekła wodnego między Wartą i Cybiną), na dzisiejszym Zagórzu, zwane Osadą św. Mikołaja. Wszystko było dokładnie przemyślane, a duże podgródzie na Zagórzu było siedzibą „garnizonu” – drużyny książęcej i enklawą rzemieślników.

Zregotyzowana

Najważniejszym miejscem władzy było pochodzące z X wieku piętrowe palatium; na dzisiejsze realia budynek skromny, na ówczesne – masywny, kamienny, z osobną, prywatną kaplicą władcy. To tam niedawno archeolożka prof. Hana Kóčka-Krenz odkryła fundamenty niegdyś bogato zdobionej kaplicy Dobrawy – najstarszej murywanej świątyni na ziemiach polskich. W owych czasach była to najbardziej masywna budowla – siedziba władcy na ziemiach polskich. Możliwe, że kaplica ta była pierwotnym miejscem pochówku księżniczki Dobrawy lub biskupa Jordana.

Jednak największym wizualnie i symbolicznie zabytkiem Ostrowa Tumskiego jest Bazylika Archikatedralna pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła, poświęcona w 968 roku. Losy świątyni były burzliwe, w zależności od obowiązującego stylu zmieniał się też wygląd kościoła – zwłaszcza wież, które jak inne części budynku ulegały katastrofom i przebudowom. Utrwalony z czasem klasycystyczny i dość przeciętny wygląd katedry zmienił się po ogromnych zniszczeniach spowodowanych walkami o Poznań w 1945 roku. Nastąpiła potem odbudowa kościoła trwająca do 1956 roku. Dziś jest to najbardziej reprezentacyjny gmach miasta.

Katedra została zregotyzowana, ma dwie potężne wieże (co upodabnia ją do świątyni w Gnieźnie),

ale w odróżnieniu od gnieźnieńskiej jest jasna, prześwietlona. Ocalał wieniec zróżnicowanych nie tylko wezwaniem, ale i urodą kaplic, z których szczególnie znaczenie ma Złota Kaplica z lat 1836-1837, ufundowana przez hr. Edwarda Raczyńskiego. Odbudowa ze zniszczeń wojennych pozwoliła na odkrycie i wyeksponowanie romańskich jeszcze podziemi – ale nie szczątków dziwniejsi królów i książąt, którzy w latach 992-1296 byli tam pochowani:

Panny in Summo (czyli Za Murami), stojącego na miejscu dawnego palatium książęcego. Badania wykopaliskowe pozwoliły odtworzyć zarys siedziby książęcej, co pomysłowo zaaranżowano w formie ozdobnego, wieczorem podświetlonego, szklanego murku postawionego na zarysie ścian siedziby księcia.

Sama świątynia to najcenniejsza, zachowana niemal w stanie pierwotnym, średniowieczna budowla Ostrowa Tumskiego. Kościół ten, kon-

ście w innej postaci) wiekowy, dziś noszący imię biskupa Jordana, był ważną arterią komunikacyjną. W latach 2011-2013 powstał w pobliżu oryginalny budynek Interaktywnego Centrum Historii Ostrowa Tumskiego (ICHOT), które powszechnie dziś funkcjonuje jako Brama Poznania. Jest tam interesująca, oryginalna ekspozycja dotycząca Ostrowa, połączona ze Służą Katedralną. Zatem jest to okazja do rozszerzonego spojrzenia na tę część miasta, lecz w sposób inny od tradycyjnego. Wędrowka po historycznej części Ostrowa powinna być więc połączona z poznaniem syntezy, podanej w odmienny sposób.

Tylko kogut pieje...

Uzupełnijmy, że do dziś za katedrą zachowały się relikty linii tramwajowej, która kiedyś łączyła plac przed głównym dworcem kolejowym z Ostrowem Tumskim. Obecnie tramwaje, choć podążają trasą przecinającą obszar dawnego grodu poznańskiego, nie wjeżdżają w lewo, w stronę katedry.

Dziś można się przejść uliczkami z pałacami, parterowymi domkami i kanoniami. Jest tam też życie – i świadectwo tragedii, jak pomnikzek upamiętniający zbrodnię popełnioną przez złoczyńców na osobie księdza Zygmunta Masłowskiego w 1935 roku. Mimo gwaru turystów ta zamknięta przestrzeń jest urokliwą enklawą pozwalającą się skupić i przemieścić o ponad tysiąc lat wstecz. Aby poznać bardziej szczegółowo losy tego miejsca i jego gospodarzy, warto zajrzeć do Muzeum Archidiecezjalnego mieszczącego się w dawnej Akademii Lubrańskiego.

Historyk, studiujący stare dokumenty w czytelni pobliskiego Archiwum Archidiecezjalnego, może delektować się ciszą i spokojem panującym za oknami; gwar nieodległego centrum miasta tu nie dociera. Zaskakuje tylko pianie koguta dochodzące niekiedy z otaczających ten teren ogrodów. ■

Największym wizualnie i symbolicznie zabytkiem Ostrowa Tumskiego jest Bazylika Archikatedralna pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła, poświęcona w 968 roku

od Mieszka I po króla Przemysła II. Każdy krok wokół świątyni to odkrycie miejsc związanych z naszą przeszłością, a już drzwi wejściowe do kościoła przypominają, że wchodzimy do pierwszej siedziby arcybiskupów poznańskich.

Za murami

Katedra była niegdyś połączona z położonym po drugiej stronie uliczki pałacem biskupim – potem arcybiskupim – tradycją sięgającym XV wieku. Dziś jest to barokowo-klasycystyczny piętrowy budynek, ściśle związany z całością zabudowy Ostrowa Tumskiego.

Obecnie w rejonie dawnego grodu poznańskiego ulokowany jest Rezerwat Genius Loci, czyli Duch Miejsca, zręcznie łączący gród – ośrodek władzy i kultu religijnego. Po zapoznaniu się z ekspozycją relikwów dawnego grodu prezentowanych w osobnym budynku przy ulicy ks. Ignacego Posadzego, dających pojęcie o konstrukcji siedziby pierwszych władców, należy udać się do Kościoła pw. Najświętszej Maryi

kretnie wschodnia fasada świątyni, został uwieczniony na obrazie Jana Matejki „Założenie Akademii Lubrańskiego w Poznaniu”. A w portalu z północnej strony umieszczono potężny głaz, tradycją wiązany z tronem książęcym – co w owych czasach często praktykowano nie tylko na ziemiach polskich.

Biskup od akademii

Od 1253 roku, gdy na lewym brzegu Warty założono nowe miasto, Poznań, Ostrów Tumski stał się przede wszystkim enklawą duchowieństwa, siedzibą biskupów poznańskich. Ogromne zasługi dla rozwoju tej części osadnictwa położył w XVI wieku biskup Jan Lubrański, który stworzył tu doskonale zorganizowany ośrodek osadniczy, otoczony murem, z wodociągami i założoną w 1518 roku Akademią Lubrańską. W tym czasie powstał też późnogotycki budynek Psalterii, naprzeciw wschodniej fasady Kościoła pw. NMP in Summo.

Most, który łączy Ostrów Tumski ze Śródka, również (choć oczywi-

Teatry z nowymi szefami

Potwierdzono zmiany w marszałkowskich instytucjach kultury.

W czerwcu formalnie potwierdzono zmiany dotyczące obsady dyrektorskich stanowisk w marszałkowskich teatrach, które zapowiadaliśmy już na naszych łamach dwa miesiące temu.

11 czerwca zarząd województwa, na wniosek marszałka Marka Woźniaka, podjął dwie uchwały o powołaniu od 1 września nowych dyrektorów dwóch instytucji kultury samorządu województwa.

Szefem Teatru Wielkiego im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu (po uzgodnieniu ze współprowadzącym tę instytucję ministrem kultury) został Adam Banaszak. Pokieruje operową sceną przez 5 sezonów artystycznych (a więc do połowy 2031 roku). A. Banaszak to absolwent poznańskiej Akademii Muzycznej (zdobył też stopnie doktora i habilitację na adekwatnych uczelniach w Gdańsku i Wrocławiu). Pracował na stanowiskach kierowniczych w różnych instytucjach artystycznych (ostatnio w Warszawskiej Operze Kameralnej). Jest ponadto czynnym wykładowcą Akademii Muzycznej we

FOT. ENA KRASUŁKA

27 czerwca – po ostatniej w tym sezonie premierze (balet „Caravaggio”) – pożegnano odchodzącą po 14 latach szefowania Teatrowi Wielkiemu w Poznaniu Renatę Borowską-Juszczynską. Wice-marszałek Wojciech Jankowiak wręczył jej ministerialny medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” oraz samorządową odznakę honorową „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego”.

Wrocławiu oraz dyrygentem współpracującym z wieloma teatrami operowymi i filharmoniami.

Na trzy sezony natomiast (do sierpnia 2029 roku) stery Teatru im. Aleksandra Fredry w Gnieźnie obejmuje Krzysztof Kędziora. W Koninie i Poznaniu zdobył on wykształcenie samorządowe i dziennikarskie. Posiada wieloletnie doświadczenie zawodowe związane z działalnością kulturalną i medialną oraz z zakresem zarządzania instytucją

kultury (od 2011 r. zarządzał Gminnym Ośrodkiem Kultury w Brzeźnie).

15 czerwca zakomunikowano z kolei, że na wniosek marszałka zarząd województwa podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora Polskiego Teatru Tańca (z końcem roku zostanie ono zwolnione przez Iwonę Pasińską). Wyłoniony w postępowaniu konkursowym kandydat – po akceptacji zarządu – zostałby szefem PTT na czas

od 1 stycznia 2027 roku do 31 sierpnia 2031 roku.

– Liczymy, że do konkursu zgłoszą się wartościowi kandydaci, z bogatym dorobkiem i ciekawym autorskim pomysłem na prowadzenie tej sceny. Predyspozycje menedżerskie i umiejętności kierowania zespołem, w tym kształtowania w nim harmonijnych relacji, są także istotne. Mamy duże oczekiwania. Na oferty czekamy do 30 lipca – zapowiedział marszałek Marek Woźniak.

Wiosna ma 30 lat

13 czerwca odbył się jubileuszowy XXX finał Lednickiej Wiosny Poetyckiej.

Wydarzenie, organizowane tradycyjnie pod patronatem marszałka województwa, od trzech dekad promuje twórczość młodych poetów i przypomina, że słowo nadal ma niezwykłą moc.

Podczas spotkania, które odbyło się w Bibliotece Publicznej i Centrum Kultury Gminy Łubowo oraz na terenie Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, nie zabrakło jubileuszowych akcentów. Pomysłodawczyni i wieloletnia organizatorka Wiosny Stanisława Łowińska została uhonorowana brązowym medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Promowano książkę „Wyspa słowa”, będącą podsu-

powaniem trzech dekad konkursu. W MPP zaprezentowano okolicznościową wystawę obrazującą historię Lednickiej Wiosny Poetyckiej.

A kto z młodych twórców zasłużył tym razem na uznanie jurorów pod przewodnictwem prof. Jana Grada?

W Konkursie O Koronę Wierzbową spośród 134 wierszy 47 autorów najbardziej spodobała się twórczość Alana Maziarza z Bożkowa. II nagrodę zdobył Władysław Basisty z Szamotuł, a III – Michalina Starczyńska z Tuliszkowa. Przyznano też kilkanaście wyróżnień. Natomiast w Turnieju Jednego Wiersza jury nagrodziło Małgorzatę Teclaw z Piły, a publiczność – Natalię Stanek z Lednogy. ABO

Twórczyni Wiosny Stanisława Łowińskiej wręczono medal „Gloria Artis”.

Napisali o Wielkopolsce

Już po raz dziewiąty Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk przyznało nagrody za najlepszą publikację o Wielkopolsce.

Laureatów przedsięwzięcia, organizowanego pod honorowym patronatem marszałka województwa, uhonorowano 30 czerwca w siedzibie PTPN.

W kategorii literatura naukowa nagrodę otrzymał Michał Słomski, autor monografii pt. „Relacje przestrzenno-społeczne w małym mieście epoki nowożytnej. Dolsk w pierwszej połowie XVII wieku”. Wśród literatury popularnonaukowej i beletrystyki docenieni zostali Bruno Romero Ferreira Miranda, Lucia Furquim Werneck

Xavier, tłum. Sylwia Mikołajczak – autorzy opracowania publikacji pt. „Krzysztof Arciszewski, Wspomnienia Krzysztofa Arciszewskiego. Polak w służbie Kompanii Zachodnioindyjskiej w Brazylii”. Natomiast w kategorii literatura dotycząca miasta Poznania nagrodzono Przemysława Biskupskiego za publikację pt. „Komentarz do krajobrazu. Przemiany przestrzenne Poznania w ostatnich dwóch stuleciach”.

Przypomnijmy, że celem nagrody PTPN jest wyróżnienie i promocja dzieł podejmujących tematy związane z Wielkopolską oraz propagowanie czytelnictwa i popularyzacja wiedzy o regionie. ABO

Wśród wręczających nagrody byli prezes PTPN prof. UEP dr hab. Filip Kaczmarek i Katarzyna Kretkowska z zarządu województwa.

Lato na szlaku

O tegorocznych atrakcjach poinformowano podczas konferencji prasowej w UMWW.

Co przygotowano dla turystów w ramach tegorocznej odsłony „Weekendu na Szlaku Piastowskim”?

Jest to cykliczne wydarzenie, dofinansowywane przez samorząd województwa, a organizowane we współpracy z samorządami lokalnymi. W tym roku w czerwcu na odwiedzających Pobiedziska czekały atrakcje nawiązujące do postaci Kazimierza Odnowiciela, a główną odsłonę „Weekendu...” zaplanowano na przełom lipca i sierpnia na ziemi wągrowieckiej.

O przygotowanych wydarzeniach oraz idei promocji jednego z najstarszych szlaków turystycznych w Polsce samorządowcy mówili pod-

czas konferencji, która odbyła się 10 czerwca w UMWW.

– Te wszystkie wydarzenia nie są przygotowywane wyłącznie dla miłośników historii, ale dla wszystkich. To pikniki, atrakcje dla dzieci, wszystko, co może spowodować, że Szlak Piastowski utkwi w pamięci mieszkańców i turystów – mówił Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

Szczegóły dotyczące tego, co będzie się działo podczas „Weekendu...” (m.in. na zamku w Golańcu, w Wągrowcu i w Tarnowie Pałuckim), można znaleźć na stronach internetowych weekend.szlakpiastowski.pl oraz szlakpiastowski.pl. ABO

Wyspiarskie nauczanie

Podczas wiosennej kilkudniowej wizyty na Wyspach Brytyjskich edukatorzy z Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie promowali wśród Polonii wiedzę (nie tylko) o Bolesławie Chrobrym.

Choć rok, w którym obchodziliśmy 1000. rocznicę koronacji Bolesława Chrobrego, już za nami, to jego echa wciąż sprzyjają przypomnieniu o tym, co działo się przed dziesięcioma wiekami. Ta wiedza, zwłaszcza przedstawiona w atrakcyjnej formie, jest chętnie przyjmowana także wśród Polaków żyjących poza granicami kraju.

Prawie stu uczniów polskich szkół sobotnich w Edyn-

burgu wzięło udział w warsztatach, które przeprowadzili edukatorzy z Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie, we współpracy m.in. z Małym Instytutem Języka Polskiego Polonusz oraz przy wsparciu polskiego konsulatu w Edynburgu. W czasy średniowiecznego Gniezna młodych Polonusów wprowadzono m.in. przez pokaz pisania gęsim piórem, poznawanie kostiumów i świata średniowiecznych skrybów, animacje lalkowe, a nawet naukę rysowania komiksów.

Z kolei w towarzyszących warsztatom spotkaniach wzięło udział około 500 przedstawicieli szkockiej Polonii. ABO

Gnieźnieńscy edukatorzy z przystrojonymi w królewskie korony młodymi uczestnikami zajęć w Edynburgu.

Nie tylko zabawa, ale też edukacja

Kolejny już raz, na poznańskiej Cytadeli, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Poznaniu promował zasady bezpieczeństwa na drodze.

Czwarta odsłona Pikniku na FEST na poznańskiej Cytadeli (który szerzej relacjonujemy na stronach 8-9) odbyła się 20 czerwca. I nie mogło tam zabraknąć stoiska Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego z Poznania, który przygotował dla odwiedzających różne atrakcje.

Odwiedzającym rozdaliśmy setki elementów odblaskowych, przyczyniających się znacznie do poprawy naszej widoczności na drogach. Zauważyliśmy, że po odblaski sięgały nie tylko dzieci. Brali je też dorośli, co oznacza, że wieloletnia praca na rzecz edukacji niechronionych uczestników ruchu drogowego przynosi konkretne efekty. Zarówno piesi, jak i rowerzyści dbają o to, by być widocznym na drodze, co znacznie zmniejsza ryzyko wypadku z ich udziałem. Coraz więcej osób zdaje sobie sprawę, że „odblask to nie obciach” i że tak mały element odpowiednio noszony potrafi uratować życie.

FOT. MAREK SZYKOR

Atrakcja dla odważnych – symulator dachowania.

Zadbaliśmy również o materiały edukacyjne w postaci naszego „Kieszonkowego Kodeksu Rowerzysty”. Podobnie jak i odblaski, cieszył się on zainteresowaniem zarówno dzieci, które w najbliższym czasie będą zdawać egzamin na kartę rowerową, jak i dorosłych, któ-

rzy chcieli przypomnieć sobie przepisy dotyczące bezpiecznego poruszania się rowerem po drogach. Warto wspomnieć, że nasze wydawnictwo cieszy się bardzo dużą popularnością wśród nauczycieli wychowania komunikacyjnego, uczących i przygotowują-

cych dzieci do egzaminu na ich pierwsze w życiu prawo jazdy.

Nasi pracownicy służyli również pomocą i odpowiedzi na pytania gości związane z przepisami ruchu drogowego, zwłaszcza ostatnimi zmianami dotyczącymi np. obowiązku noszenia kasku przez

dzieci do lat 16, minimalnego wieku do prowadzenia hulaj-nogi elektrycznej czy też możliwości redukcji punktów karnych poprzez uczestnictwo w szkoleniu reedukacyjnym.

Na naszym stoisku, dzięki współpracy z Polskim Związkiem Motorowym oraz Automobilklubem Wielkopolski, znalazły się też waga przeciążeniowa, urządzenie do pomiaru czasu reakcji oraz symulator dachowania. Wzorem lat poprzednich, do symulatora ustawiała się długa kolejka chętnych sprawdzić – w bezpiecznych warunkach – jak to jest, gdy samochód dachuje. Do wyobraźni przemawiały gąbkowe piłeczki symulujące luźno poukładane i niezabezpieczone przedmioty, które często przewozimy wewnątrz pojazdu – torebki, telefony komórkowe, klucze itp.

Dużym zainteresowaniem cieszył się również aparat do pomiaru czasu naszej reakcji. Wiele osób chciało sprawdzić swój refleks, od najmłodszych po seniorów. Niejednokrotnie

do takiej próby stawały całe rodziny. Dzieci chciały zmierzyć się z rodzicami, wnuki z dziadkami. Każdy w nagrodę otrzymywał od nas drobniaczek.

Oferowaliśmy również pomiary na wadze przeciążeniowej. Niewielkie urządzenie pokazywało, z jaką energią uderza nasze ciało, gdy dojdzie do zderzenia przy różnych prędkościach. Przy zderzeniu z prędkością 50 km/h osoba ważąca 80 kg uderza np. w deskę rozdzielczą z siłą od 1600 do 2400 kg, w zależności od czasu trwania zdarzenia. To jasno pokazywało naszym gościom, jak ważne jest, by podróżować w zapiętych pasach oraz zabezpieczać wszelkie przedmioty, które przewożymy w kabinie samochodu.

Mamy nadzieję, że w przyszłym roku również będziemy mogli gościć na pikniku tylu odwiedzających nasze stoisko. A tymczasem, życzymy wszystkim wspaniałych wakacji i bezpiecznych podróży. Szerokiej drogi!

Marek Szykor WORD Poznań

Jedź wolniej i bezpieczniej, bo prędkość kosztuje

Jak zaplanować podróż i pobyt na wakacjach? Jak przygotować nasz pojazd i zadbać o komfort w podróży?

Przed wakacjami wiele salonów i warsztatów samochodowych proponuje kompleksowe sprawdzenie wszystkich elementów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i komfort jazdy w naszych pojazdach. Możemy wiele rzeczy zrobić sami, ale często, w natłoku spraw związanych z przygotowaniem do wyjazdu, zapominamy o tych podstawowych czynnościach. Warto pamiętać o sprawdzeniu poziomu wszystkich płynów eksploatacyjnych, ogumienia, szyb i piór wycieraczek; pogoda jest teraz kapryśna i nie zawsze przewidywalna.

Zadbajmy o komfort podróży dla kierowcy i pasażera; w gorące dni ważne jest

prawidłowe używanie klimatyzacji, nawiewu, a także regularne wietrzenie auta; dobierajmy właściwą temperaturę, tak aby wygodnie i bezpiecznie dotrzeć do celu. Pamiętajmy o zapinaniu pasów bezpieczeństwa, które mogą uratować nasze życie i zdrowie w czasie zdarzenia drogowego.

Kolejna rzecz, o której trzeba pamiętać, to odpowiednie spakowanie bagaży do samochodu. W krytycznym momencie, podczas wypadku drogowego, gwałtownego hamowania, każdy niezabezpieczony przedmiot w samochodzie działa jak pocisk. Litrowa butelka wody przy 50 km/h nabiera masy 40 kg i uderzając nas w plecy, głowę, może spowodować poważne obrażenia. Apelujemy, aby wszelkie elementy bagażu, podręczne urządze-

FOT. MAREK SZYKOR

Wybierając się w podróż, pamiętajmy o możliwych utrudnieniach na drodze.

nia, laptopy, woda, znalazły się w przestrzeni bagażowej. Wielu z nas zabiera na wakacje rowery; zadbajmy o ich odpowiednie przymocowanie do bagażnika.

Trzeba też pamiętać o zmianie przepisów dotyczących

używania kasków. Od 3 czerwca tego roku noszenie kasku jest obowiązkowe dla dzieci i młodzieży do 16. roku życia, a odpowiedzialni są za to rodzice lub opiekunowie. Nie zapomnijmy więc sprawdzić, czy nasze pociechy są odpowied-

nio wyposażone, zanim wyruszą na wycieczkę.

Planujmy naszą podróż z odpowiednim wyprzedzeniem, nie spieszymy się, róbmy przerwy; nawet krótki odpoczynek, co kilkadziesiąt minut, pomoże nam się zregenerować. Jeśli samochodem jedzie kilku kierowców, zamieńmy się, gdy poczujemy zmęczenie.

Przede wszystkim jednak pamiętajmy o prędkości. Nieprzypadkowo funkcjonuje powiedzenie, że prędkość zabija. Przystosujmy więc ją do panujących na drodze warunków i do przepisów ruchu drogowego, za złamanie których obowiązują bardzo surowe kary. Popelniającym najcięższe wykroczenia grożą mandaty sięgające kilku, a nawet kilkunastu tysięcy złotych, gdy zdarzy się nam złamać jednocześnie kilka paragra-

fów. Lepiej przeznaczyć te środki na wymarzony wypoczynek. Dodatkowo, po zmianie przepisów w sprawie redukcji punktów karnych, nie można ich już skasować za najcięższe wykroczenia. W takim przypadku nasze konto punktów zmniejszy się dopiero po roku od opłacenia mandatu albo po uprawomocnieniu wyroku sądu, jeśli sprawa do niego trafi.

Jadąc na wakacje nad morze, w góry, warto wybrać drogi o mniejszym natężeniu ruchu, dzięki czemu można podziwiać przyrodę, czasami zatrzymać się i skorzystać z atrakcji turystycznych, których byśmy nigdy nie zobaczyli, jadąc autostradą czy drogami ekspresowymi.

Wszyscy pamiętajmy o przygotowaniu się do bezpiecznej i spokojnej podróży.

Marek Szykor WORD Poznań

WOJEWÓDZKA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO W POZNANIU

www.brd.poznan.pl

Redaguje zespół: Sławomir Brandt, Maciej Bednik, Marek Szykor, Dariusz Fleischer
Adres redakcji: WORD, 61-623 Poznań, ul. Wilczak 53, tel. 61 829-01-88

Niepełnosprawność nie wyklucza

Młodzież z Broniszewic i Kalisza wzięła udział w projekcie „Twórczość bez barier”, finansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+.

FOT. 3X ADRIAN KAPUŚCIŃSKI

Spotkanie z sokolnikiem rozpoczęło program wizyty studyjnej 11 czerwca dla uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 2 im. plutonu Głuchoniemych AK w Kaliszu.

Wychowankowie Domu Chłopaków w Broniszewicach z zaangażowaniem uczestniczyli w warsztatach kulinarnych odbywających się w Inkubatorze Przewodnictwa Lokalnego w Krwonach.

FOT. KINGA ŚMÓL CZYŃSKA-SIŃC

28 maja na terenie Wigwamu Russocice w gminie Władysławów uczniowie kaliskiej szkoły wzięli udział w warsztatach fotograficznych.

Podczas warsztatów DJ-skich każdy uczestnik mógł poczuć się jak wodzirej imprezy tanecznej.

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uwzględnia szerokie wsparcie dla rolnictwa i obszarów wiejskich. Znaczący strumień środków kierowany jest na dofinansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych poprawiających stan infrastruktury wiejskiej oraz gospodarstw rolnych. Duże nakłady finansowe przewidziano także na stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości poza większymi miastami i aglomeracjami. Nie zawsze jednak wysokość nakładów finansowych jest najważniejszym elementem, który wpływa na powodzenie przedsięwzięcia.

– Często bardzo wymierne i pożądane społecznie efekty można uzyskać w wyniku realizacji tzw. projektów miękkich. W każdym roku Samorząd Województwa Wielkopolskiego planuje tego typu działania m.in. w ramach pomocy technicznej PS WPR i powołanej do życia w 2024 roku sieci KSOW+. Organizujemy spotkania, warsztaty, wyjazdy studyjne, szkolenia, konferencje, uczestniczymy w tar-

gach i wystawach w kraju i za granicą, wydajemy też publikacje poświęcone obszarom wiejskim – mówi wicemarszałek województwa wielkopolskiego Krzysztof Grabowski.

Od kwietnia do czerwca 2026 roku w ramach planu operacyjnego KSOW+ odbywała się realizacja inicjatywy pn. „Twórczość bez barier – rozwój lokalny i przedsiębiorczość dla osób z niepełnosprawnością na wielkopolskiej wsi”, o którym pisaliśmy już w majowym wydaniu „Monitora Wielkopolskiego”. Projekt zakładał udział w kilku wizytach studyjnych dzieci i młodzieży borykających się z różnego rodzaju problemami zdrowotnymi i uczących się w placówkach wyspecjalizowanych w opiece i kształceniu osób z niepełnosprawnościami.

Jedną z zaproszonych do projektu szkół jest Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 im. plutonu Głuchoniemych AK w Kaliszu. Uczniowie tej placówki, która w swojej ofercie edukacyjnej uwzględnia m.in. przygotowanie do zawodu technik fo-

tografii i multimedii, wzięli udział w jednodniowych warsztatach fotograficznych, które odbyły się 28 maja w Russocicach w gminie Władysławów (powiat turecki). Autorskie warsztaty pt. „Portret w stylu światłocienia – podstawy fotografii portretowej inspirowanej malarstwem barokowym” opracował i poprowadził mieszkający na terenie powiatu gnieźnieńskiego fotograf Waldemar Stube. Młodzież otrzymała porcję informacji i wskazówek na temat pracy ze światłem, po czym każdy z uczestników mógł w praktyce wykorzystać zdobytą wiedzę w malowniczym plenerze otoczenia Wigwamu Russocice, a następnie porównać i przeanalizować wykonane podczas warsztatów portrety. Na zakończenie uczniowie otrzymali pamiątkowe dyplomy.

11 czerwca młodzież z Kalisza wzięła również udział w wyjeździe studyjnym do Krwon w gminie Brudzew. Gospodarzem wizyty była Turkowska Unia Rozwoju T.U.R. (jedna z trzydziestu lokalnych grup działania funk-

cjonujących w Wielkopolsce). Wśród atrakcji zaplanowanych dla uczniów na ten dzień znalazło się spotkanie z sokolnikiem (podczas którego każdy mógł wziąć na rękę sokoła i puszczyka), nauka wytwarzania woskowych świec zapachowych na bazie naturalnych i przyjaznych środowisku składników oraz warsztaty kulinarne, w trakcie których uczestnicy własnoręcznie przygotowali smaczne i pożywne burgery z dodatkami. Po części warsztatowej odbyła się prezentacja multimedialna zwiększająca świadomość i wrażliwość uczestników na kwestie związane z ochroną środowiska i zagrożeniami dla naszej planety płynącymi z nieprawidłowych postaw w tym zakresie. Każdy z uczniów mógł na karteczce zadeklarować, co zrobi w najbliższym czasie, aby chronić naszą planetę lub co przestanie robić, aby nie przyczynić się do jej degradacji. Karteczki trafiły na dekorację ścienną w formie drzewa, która znajduje się w holu siedziby LGD T.U.R. Na zakończenie młodzież mogła sprawdzić swoją wiedzę na

temat ekologii, biorąc udział w quizie z nagrodami.

Projekt „Twórczość bez barier” skierowany był również do wychowanków Domu Pomocy Społecznej Dom Chłopaków w Broniszewicach w powiecie pleszewskim. Ośrodek prowadzony przez siostry dominikanki opiekuje się dziećmi szczególnie doświadczonymi przez los, które wychowują się bez rodziców i borykają ze skomplikowanymi problemami zdrowotnymi. 9 czerwca dzięki środkom z KSOW+ Turkowska Unia Rozwoju T.U.R. przygotowała dla nich ciekawy i angażujący różny program wizyty studyjnej, który obejmował warsztaty zielarskie, warsztaty kuchni tradycyjnej, spotkanie z sokolnikiem, wspólne pieczenie kiełbasek przy ognisku oraz warsztaty DJ-skie. Ostatni punkt programu wyzwolił w uczestnikach najwięcej endorfin i wywołał uśmiechy na dziecięcych twarzach. Wychowankowie Domu Chłopaków w Broniszewicach otrzymali na zakończenie pamiątkowe certyfikaty oraz drobne upominki promujące PS WPR.

Konkurs z nagrodami

Przypominamy, że tylko do 29 sierpnia 2026 roku można zgłaszać prace do konkursu fotograficznego „PS WPR w obiektywie – wieś wczoraj, dziś i jutro”, organizowanego przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego.

Konkurs adresowany jest do wszystkich pasjonatów fotografii, którzy zamieszkują nasz region i ukończyli 13. rok życia. Własnoręcznie wykonane zdjęcia można zgłaszać w czterech kategoriach tematycznych (po 1 zdjęciu do każdej): „Zielona i bezpieczna wieś”, „Wielkopolska zdrowa żywność od pola do stołu”, „Nowoczesne i konkurencyjne rolnictwo” oraz „Wieś aktywna, zaradna i przedsiębiorcza”.

Fotografie należy dostarczyć w formie elektronicznej, wysyłając wiadomość na adres ksow@umww.pl, w tytule wpisując „konkurs fotograficzny”. Warunkiem przyjęcia pracy jest załączenie metryczki i oświadczeń, które stanowią załącznik do regulaminu. Wszystkie niezbędne informacje można znaleźć na stronie internetowej Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich UMWW: dproj.umww.pl lub po zeskanowaniu poniższego kodu QR.

– W okresie wakacyjnym warto korzystać z uroków obszarów wiejskich w Wielkopolsce, a podczas podróży na łono natury uchwycić na zdjęciu piękno naszych wsi. Do wygrania w konkursie są atrakcyjne nagrody w postaci voucherów do sklepu fotograficznego. Pula przeznaczona na nagrody to aż 20 tysięcy złotych – zachęca wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

Laureatów konkursu wyłoni jury powołane przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego. Podczas oceny prac pod uwagę będą brane takie elementy, jak kompozycja zdjęcia, estetyka, zgodność z tematem czy pomysłowość.

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Materiał finansowany ze środków UE w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, opracowany przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego Instytucja Zarządzająca Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stronę redaguje: Adrian Kapuściński, Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 626 60 00, e-mail: ksow@umww.pl, www.dproj.umww.pl

Jeśli nie dotacja, to co?

Planujesz inwestycje w zielone technologie, rozkręcasz biznes? Poznaj ofertę sześciu pożyczek.

Dobry zwyczaj, nie pożyczaj? Problem w tym, że w warunkach rynkowych bez posiadania zastrzyku gotówki trudno myśleć o powodzeniu biznesu. W takiej sytuacji, jeśli szukamy kapitału na rozwój, ale przerażają nas warunki komercyjnych kredytów, z pomocą przychodzi pożyczka unijna. – Są konkurencyjne, elastyczne, łatwiej dostępne i dopasowane do potrzeb – przekonują ci, którzy z nich skorzystali.

Województwo wielkopolskie wspiera instrumenty zwrotne. Od dwóch dekad powierza Bankowi Gospodarstwa Krajowego pieniądze na wdrażanie pożyczek. Można powiedzieć, że to wielkopolskie „know-how”. Efekt? Rodzimi przedsiębiorcy z sektora MŚP otrzymali około 3,9 mld zł, co przełożyło się na 15 tys. umów. Skorzystały firmy ze wszystkich powiatów, a średnia wartość wsparcia wyniosła 260 tys. zł (dane BGK, grudzień 2025).

W tym gronie znalazła się pani Kamila z Poznania, od 2015 roku prowadząca ośrodek jeździecki. Wcześniej jej firma działała w wynajętych obiektach. Miała całkiem dużą działkę – idealną na stadninę, potrzebowała jednak gotówki na inwestycję. Od znajomego dowiedziała się o pożyczce JEREMIE. Pożyła ponad 500 tys. zł. Jak mówi, to był moment przełomowy. Na działce wybudowała ośrodek jeździecki. Wszystko powstawało od zera – pensjonat dla koni z boksami, szkoła jeździecka oraz infrastruktura pozwalająca na przygotowywanie i organizowanie zawodów jeździeckich i imprez plenerowych. Oczywiście, pieniądze z samej pożyczki nie pokryły całości kosztów. Ale bez tego zastrzyku gotówki rozpoczęcie budowy ośrodka nie byłoby możliwe.

Cztery produkty

Z obecnego programu regionalnego BGK dysponuje kwotą aż 500 mln zł (379 mln zł FEW). Zarząd województwa przeznaczył jedną z największych alokacji wśród regionów w Polsce na pożyczki z zakresu efektywności energetycznej i gospodarki cyrkularnej.

Właściciele firm z Wielkopolski mogą korzystać z „Pożyczki

W regionie można skorzystać z sześciu pożyczek.

GDZIE PO POŻYCZKI „OZE Z DOTACJĄ” I „OZE DLA PRZEDSIĘBIORSTW”?

- Alior Bank S.A. (OZE dla przedsiębiorstw) – Centrum Bankowości Korporacyjnej Poznań, ul. Wierzbicice 1b
- Bank Ochrony Środowiska S.A. (OZE dla przedsiębiorstw) – Centrum Biznesowe w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 79a – Oddział Operacyjny w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 79a – Oddział Operacyjny w Ostrowie Wielkopolskim, ul. Raszkowska 48
- Fundusz Wschodni Sp. z o.o. (OZE dla przedsiębiorstw) – Placówka w Wielkopolsce, Poznań, ul. Świerzawska 14 lok. 4
- Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych TISE S.A. (OZE dla przedsiębiorstw, OZE z dotacją) – Poznań, ul. Strzeszyńska 31
- SGB-Bank S.A. (OZE z dotacją, OZE dla przedsiębiorstw) – Oddział Regionalny w Poznaniu, ul. Zwierzyniecka 14-16 – Oddział Regionalny w Pile, Al. Wojska Polskiego 6 – Oddział Regionalny w Ostrowie Wielkopolskim, ul. Raszkowska 60

PARTNERZY FINANSUJĄCY „POŻYCZKĘ GOZ Z DOTACJĄ”

- Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości – Kalisz, ul. Asnyka 65,
- Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych TISE S.A. – Poznań, ul. Strzeszyńska 31
- Oddział Polskiej Fundacji Przedsiębiorczości w Pile – Piła, ul. 14 Lutego 27/5, pokój 5
- Oddział Polskiej Fundacji Przedsiębiorczości w Poznaniu – Poznań, ul. 28 Czerwca 1956 r. 406, pokój 0.25
- Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o. – Poznań, ul. Piekary 19

POŚREDNICY, KTÓRZY UDZIELAJĄ WSPARCIA POŻYCZKOWEGO WFR

- Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o. – Poznań, ul. Piekary 19 – Oddział w Pile, ul. Grunwaldzka 2
- Unia Gospodarcza Regionu Śremskiego – Śremski Ośrodek Wspierania Małej Przedsiębiorczości – Śrem, ul. Okulickiego 3
- Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie – Konin, ul. Zakładowa 4

OZE dla przedsiębiorstw”. Zakres finansowania obejmuje m.in. budowę i rozbudowę instalacji wytwarzającej energię elektryczną, ciepłą lub/i chłodną z OZE na potrzeby własne, lokalne lub na sprzedaż, w tym z magazynami energii oraz przyłączeniem do sieci. Po szczegóły warto udać się do jednego z pięciu partnerów finansujących (wykaz – w ramce).

Jednym z nich jest SGB-Bank S.A., w którym wartość pożyczki może sięgnąć kwoty 3 mln zł i jest ustalana indywidualnie. Maksymalny okres spłaty wynosi 120 miesięcy z karencją do 8 lub 12 miesięcy. Pożyczki mogą być udzielane na warunkach korzystniejszych niż rynkowe (1 proc. w skali roku) lub na warunkach rynkowych. Co istotne, inni partnerzy oferują maksymalne wsparcie do 4 i do 5 mln zł.

Drugim produktem jest „Pożyczka OZE z Dotacją”. Mogą z niej skorzystać nie tylko przedsiębiorstwa prywatne, ale również jednostki samorządu terytorialnego, wspólnoty mieszkaniowe, uczelnie, parafie czy organizacje pozarządowe. Można pożyczyć do 8 mln zł i spłacać przez maksymalnie 144 miesiące z karencją do 12 miesięcy. Oprocentowanie jest korzystniejsze niż rynkowe – 1 proc. w skali roku lub na warunkach rynkowych.

BGK w swoim portfolio dla Wielkopolski ma jeszcze dwa instrumenty zwrotne. „Pożyczka GOZ z dotacją” skierowana jest do przedsiębiorców inwestujących w rozwiązania z zakresu gospodarki obiegu zamkniętego i gospodarki zasobooszczędnej. Maksymal-

na wysokość wsparcia sięga 6 mln zł, a oprocentowanie wynosi jedynie 1 proc. w skali roku. Zaletą tego instrumentu jest również możliwość uzyskania dotacji na spłatę części kapitału pożyczki. Produktem oferowanym bezpośrednio przez BGK jest „Pożyczka na wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych w Wielkopolsce”. W tym przypadku można uzyskać od 2 do 15 mln zł. Okres spłaty wynosi aż 15 lat. Środki można przeznaczyć m.in. na poprawę efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą lub modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub chłodniczej.

Dwie propozycje

Drugim graczem na regionalnym rynku unijnych instrumentów zwrotnych jest Wielkopolski Fundusz Rozwoju, który oferuje „Pożyczkę Biznes” – instrument finansowy wspierający rozwój mikro, małych i średnich firm. Przedsiębiorcy mogą uzyskać finansowanie do 1,2 mln zł, z oprocentowaniem już od 1,5 proc. oraz okresem spłaty sięgającym 6 lat. Środki można przeznaczyć na inwestycje zwiększające konkurencyjność przedsiębiorstwa, w tym zakup maszyn i urządzeń, wdrażanie nowych technologii, automatyzację i robotyzację procesów czy cyfryzację działalności. Finansowanie wspiera przede wszystkim przedsięwzięcia o charakterze innowacyjnym, służące rozwojowi nowych lub znacząco ulepszonych produktów, usług i procesów. Dodatkowo część środków może zostać przeznaczona na finansowanie bieżącej działalności przedsiębiorstwa, co pozwala firmom zachować płynność finansową w trakcie realizacji inwestycji.

W ofercie WFR jest też niskooprocentowana „Pożyczka Rewitalizacyjna”. Mogą z niej skorzystać m.in. samorządy, przedsiębiorcy, kościoły, organizacje pozarządowe i podmioty ekonomii społecznej. Wnioskodawcy mogą ubiegać się o finansowanie w wysokości od 0,5 mln zł do 5 mln zł, z okresem spłaty sięgającym nawet 12 lat. MARK

Innowacje odpalają biznes!

Czy wielkopolskie firmy czują „głód” nowatorskich rozwiązań i jak przyspieszyć transfer wiedzy z laboratoriów do biznesu przy wsparciu funduszy europejskich?

W najnowszym numerze e-magazynu „Nasz Region” w poszukiwaniu odpowiedzi rozmawiamy z dr. inż. Jakubem Jaszcziakiem, ekspertem w dziedzinie transferu technologii. Sprawdzamy też, jak firmy z naszego regionu wdrażają nowoczesne rozwiązania. A o tym, że innowacje mogą być przepustką na rynki Azji, obu Ameryk, Australii i Oceanii, przekonują przedsiębiorstwa, które przy unijnym wsparciu biorą udział w targach i wizytach studyjnych.

Zeskanuj kod QR i dowiedz się więcej!

Zagłosujemy

Wielkimi krokami zbliża się piąta, jubileuszowa edycja plebiscytu „Łączy nas WIELKOPOLSKIE”.

To będzie kilka tygodni pozytywnych emocji. Już na początku września na stronie laczynas.wielkopolski.pl zaprezentujemy 20 nominowanych projektów. Za jej pośrednictwem możliwe będzie głosowanie, które potrwa od 16 do 25 września. Wtedy internauci wybiorą najlepsze projekty unijne z Funduszy Europejskich dla Wielkopolski.

Czy padnie rekord w liczbie oddanych głosów? Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że zainteresowanie plebiscytem jest coraz większe. Tylko w poprzedniej edycji internauci oddali ponad 10 tys. głosów. Punktem kulminacyjnym będzie wydarzenie „Jak wiele nas łączy” (8 października, studio TVP) z udziałem nominowanych i zwycięzców z poprzednich edycji. MARK

Zieleń lekiem na spiekotę

Samorządy, które „grają w zielone” z funduszami europejskimi.

Słupki rtęci w termometrach przekroczyły w wielu miejscach rekordowe poziomy. Nic więc dziwnego, że szukamy zielonych przestrzeni (parków, skwerów), które dają ukojenie od upałów. Z takich miejsc mogą już korzystać mieszkańcy Śremu, Piły czy Wrześni.

Śrem zrealizował projekt z obszaru małej retencji i zielono-niebieskiej infrastruktury. Efekty można podziwiać w kilku miejscach. Nowy wygląd zyskał rynek na Placu 20 Października. Wprowadzono nowe nasadzenia, które przełamują utwardzoną przestrzeń i poprawiają mikroklimat. Zieleń połączono z małą architekturą. Pojawiły się tutaj ławki z klombami, podesty oraz strefy wypoczynku.

W innej lokalizacji powstały ekoprzystanki. Tutaj również nie brakuje zieleni. Podobnie jak w parku kieszonkowym Ogród Róż, gdzie oprócz nasadzeń powstały przepuszczalne ścieżki, oświetlenie solarne, monitoring oraz elementy małej architektury. Posadzono ponad 1300 roślin – głównie róż. Zielony stał się Park ekologiczny im. Puchalskiego.

Z betonu w zieleni – tak można opisać zmiany, które cieszą oko mieszkańców Piły. Wzdłuż rzeki Gwda, tam gdzie jeszcze niedawno dominował beton i zaniedbana zieleń, dziś kwitnie nowy ekosystem. Na 20 tysiącach metrów kwadrato-

FOT. 3X ARCHIWUM BENEFICENTÓW

Zielone przestrzenie w Śremie, Pile i we Wrześni.

wych w sposób przemyślany posadzono 300 drzew, 8 tys. krzewów i 4 tys. bylin. Wykorzystano istniejące zagłębienie terenu, które sezonowo gromadzi wodę opadową. Właśnie tam powstał ogród deszczowy – naturalny system retencji, który zamiast odprowadzać deszczówki do kanalizacji, pozwala im wracać w obieg ekosystemu. Wzdłuż

głównych arterii miasta oraz w pasach drogowych przyległych do ulicy Bydgoskiej przeprowadzono przebudowę istniejącej zieleni. Zmiany zaszyły także na Skwerze zieleni im. Powstania Wielkopolskiego. Wzbożono go o nowe drzewa i kompozycje roślinne.

Września już pulsuje zielenią. Ciekawostką jest to, że przez całe miasto można

przejść terenami zielonymi, wzdłuż rzeki, płynnie przechodząc z jednego parku do drugiego. Władze miasta poszły jednak o krok dalej. Pokazały, jak mądrze łączyć troskę o przyrodę z adaptacją do zmian klimatu. Z pieniędzy unijnych metamorfozę przeszedł zabytkowy Park im. Dzieci Wrzesińskich i Skwer przy ul. Harcerskiej. Ten ostatni leży w samym centrum miasta, tuż za pomnikiem upamiętniającym strajk dzieci wrzesińskich. Przestrzeń tonie w zieleni. Rabaty z kwiatami są starannie zaprojektowane, między drzewami ustawiono ławki i pergole, a całość dopełnia nowe oświetlenie.

Z kolei w parku wprowadzono rozwiązania, które pozwalają zatrzymać wodę. Mineralne ścieżki, po których spacerują mieszkańcy, mają przepuszczalną nawierzchnię, dzięki czemu woda wsiąka do gruntu, a nie spływa do kanalizacji. Wybudowano też zbiornik retencyjny na wody opadowe. Są one wykorzystywane przy podlewaniu kwiatów i nasadzeń drzew. W parku pojawiło się więcej ławek, a także energooszczędne oświetlenie. Widać też nowe rośliny. Na wodzie unoszą się domki dla kaczek, a pomiędzy drzewami hotele dla owadów. Zadbano także o stare drzewa poprzez regularne prace pielęgnacyjne.

MARK

Fundusze europejskie na skróty

► **Rokietnica:** miejscowa „Polana Rumpuciowa” nie jest już tylko miejscem organizacji dużych imprez plenerowych, ale przekształciła się w nowoczesną, zieloną przestrzeń rekreacyjną. Są drzewa, krzewy, a zieleń została zaprojektowana w taki sposób, aby zmieniała się wraz z porami roku. Zastosowano też rozwiązania związane z retencją wody. Wcześniej wybudowany podziemny zbiornik ma w przyszłości wspierać podlewanie roślin i poprawiać gospodarowanie wodą na tym terenie.

► **Rawicz:** mieszkańcy gminy, którzy ukończyli 60. rok życia, mogą skorzystać z bezpłatnej pomocy w prowadzeniu domu. Centrum Usług Społecznych uruchomiło projekt „Mobilne Usługi Sprzątające”, który ma na celu odciążenie starszych osób w codziennych, wymagających fizycznie obowiązkach. Liczba miejsc jest ograniczona, a o udziale decyduje kolejność zgłoszeń. Inicjatywa dofinansowana z FEW jest realizowana w ramach szerszego projektu o nazwie „Wielkopolskie telecentrum opieki”.

► **Kleczew:** disc golf to zabawa łącząca elementy frisbee i golfa. Zawodnicy rywalizują w rzutach dyskami do dziewięciu zlokalizowanych na polu koszy. Pierwsze w subregionie konińskim i trzecie w Wielkopolsce pole do tej gry powstanie na Malcie w Kleczewie. To jeden z elementów dużej inwestycji, w ramach której kleczewska Malta zmieni się nie do poznania. Powstanie też m. in. park dla dzieci, rodzin i osób z niepełnosprawnościami podzielony na strefy oddziałujące na różne zmysły. Inwestycja będzie gotowa do połowy przyszłego roku.

Monitorowali nasze fundusze

Ostatnie przed wakacjami posiedzenie Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW) odbyło się 23 czerwca w UMWW w Poznaniu.

Z funduszy europejskich wspierane są finansowo programy profilaktyczne (pisaaliśmy o nich w marcowym „Monitorze”). Pozwalają one nie tylko na wczesne wykrywanie zagrożeń zdrowotnych, ale też uczą, jak skutecznie im zapobiegać.

– Teraz do tej listy regionalnych programów zdrowotnych dofinansowanych z FEW dołączy profilaktyka wczesnego wykrywania raka skóry – mówi marszałek Marek Woźniak, który przewodniczył obradom komitetu monitorującego. Jego członkowie zatwierdzili kry-

teria wyboru projektów, co oznacza, że już niebawem zostanie ogłoszony konkurs z tego obszaru. Dyskutowano też o budowie Centrum Sprawiedliwej Transformacji, które ma stanąć w Koninie. To będzie obiekt o najwyższych standardach zeroenergetycznych.

Zajęto się również kolejnymi zmianami w programie „Droga do zatrudnienia po węglu”. Poszerzono m.in. krąg osób mogących korzystać z pomocy. To już nie tylko zwalniani górnicy z ZE PAK i ich rodziny, ale wszystkie osoby poszukujące pracy, dotknięte skutkami transformacji, które pracują, uczą się lub zamieszkują we wschodniej Wielkopolsce. Bardziej elastyczne będą zasady udzielania pomocy czy refundacji kosztów wyposażenia. Propo-

zycje zostały wypracowane w dialogu ze związkami zawodowymi. Ich twórcy mają nadzieję, że rozszerzenie zasad wpłynie na zwiększenie zainteresowania programem. A to przecież jeden ze strategicznych projektów dofinansowanych z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej. O postępach w jego realizacji za 2025 rok dyskutowano w następnej części posiedzenia KM.

Nie ulega wątpliwości, że środki unijne na transformację już pracują dla subregionu konińskiego. Korzystają z nich przedsiębiorcy, samorzady, ale także organizacje społeczne. I właśnie te środowiska postulowały podczas posiedzenia konieczność kontynuacji sprawiedliwej transformacji po 2029 roku.

MARK

Z parkingu łatwiej do pociągu

W gminie Kościan powstały punkty przesiadkowe w Widziszewie i Starych Oborzyskach.

Efekt? Okoliczni mieszkańcy nie muszą już zostawiać swoich aut na nieprzygotowanym gruncie. Z nowego parkingu łatwiej im dostać się do pociągów na linii z Poznania przez Kościan i Leszno do Wrocławia.

Widziszewo leży przy stacji kolejowej Przysieka Stara. W ramach inwestycji powstały parkingi typu Bike&Ride i Park&Ride, w sumie na ponad 50 miejsc. Zainstalowano także samoobsługową stację naprawy rowerów. Teren został odwodniony i podłączony do kanalizacji deszczowej.

W Starych Oborzyskach, oprócz 140 miejsc parkingowych dla aut i rowerów, powstały przystanek autobusowy, droga rowerowa i chodniki. Nie

Punkt przesiadkowy w Starych Oborzyskach.

brakuje też elementów małej architektury (ławki, kosze, stacja naprawy rowerów) oraz zieleni z nasadzeniami drzew i traw.

To niejedynie inwestycje w transport. Ze wsparcia UE rozbudowano także drogę powiatową z Bonikowa do Kielczewa (1,3 km ścieżki rowerowej i oświetlenie). Cykliści korzystają też z prawie półkilometrowej trasy powstałej przy fragmencie drogi powia-

towej z Czarkowa do Widziszewa. Podobnie jest na drodze gminnej z Ponina do Kobylnik, gdzie powstał chodnik z dopuszczeniem do ruchu rowerowego oraz ścieżka o łącznej długości prawie 1,2 km. O nowe oświetlenie wzbogaciła się miejscowość Stare Oborzyska. Z kolei parking dla 100 rowerów zbudowano w ośrodku wypoczynkowym w Nowym Dębcu.

MARK

PODPATRZONE

Wspierany przez samorząd województwa Impact gościł w Poznaniu w przeszłości największe gwiazdy czy to filmu (jak Natalie Portman), czy polityki (jak Barack Obama). Nigdy wcześniej jednak organizatorom nie udało się zachować przyjazdu znanego gościa w takiej tajemnicy, jak w tym roku. Zapowiadana od dawna tzw. top speakerką była Amal Clooney, znana prawniczka i obrończyni praw człowieka (a prywatnie żona gwiazdora filmowego Georga Clooneya). Gdy prowadząca z nią rozmowę w Poznaniu Anita Werner zapytała pod koniec o domowy podział obowiązków, Amal odpowiedziała, że o to najlepiej zapytać jej męża. Na te słowa na scenie pojawił się – wywołując szmer niedowierzania wśród tysięcy gości – George, który z wdziękiem... przeprosił, że tu jest, bo pewnie obniży intelektualny poziom konwersacji :-)

FOT. ARTUR BOIŃSKI

NAZWANE

FOT. ZY ARTUR BOIŃSKI

Rafandynka przekazana niedawno w Poznaniu przez marszałka Marka Woźniaka premierowi Brandenburgii Dietmarowi Woidke.

W cyklu „Słownik wyrazów trudnych” chcielibyśmy dziś zaprezentować dwa z nich: Piastek i rafandynka; oba jak najbardziej związane z samorządem województwa!

Wcześniej Szlak Piastowski promowały postaci znanych komiksowych wojów Kajka i Kokosza. Teraz wielkopolska atrakcja turystyczna dorobiła się nowej własnej twarzy. Zaprezentowany podczas konferencji w UMWW Piastek to – na pierwszy rzut oka – mutacja

piastowskiego orła z Bolesławem Chrobrym ;-)

Z kolei o rafandynce słyszymy już od tylu lat, że wstyd się przyznawać, ale wciąż, gdy mamy napisać ten wyraz, musimy sprawdzać, czy nie popełniamy błędów... W największym skrócie – to miniaturowy model żaglowca w butelce. A ten konkretny ze zdjęcia jest co dwa lata przekazywany jako symboliczne oddanie przewodnictwa w polsko-niemieckim Partnerstwie Odry.

Piastek – trochę orzeł, trochę Chrobry...

ZDOBYTE

WIELKOPOLSKIE EJBRY (czyli najbardziej wysportowani przedstawiciele UMWW) idą jak burza.

Przypomnijmy, że w swoim pierwszym starcie na Ogólnopolskiej Olimpiadzie Urzędów Marszałkowskich dwa lata temu nasi reprezentanci zapłacili frycowe i zakończyli zmagania na 9. miejscu. Rok temu stanęli już na najniższym stopniu podium. Tegoroczną X Marszałkiadę, która odbywała się w dniach 20-22 maja w Drzonkowie, zakończyli na 2. miejscu. A więc (biorąc pod uwagę fakt, że pierwszą lokatę zarezerwowali dla siebie gospodarze z województwa lubuskiego, którym Wielkopolanie ustąpili ledwie o 4 punkty) nazwijmy rzecz po imieniu: wygraliśmy te zawody!

Dla porządku dodajmy, że nasi zwinni urzędnicy wlewali pot, reprezentując województwo w takich dyscyplinach, jak siatkówka, boccia, tenis stołowy, badminton, pływanie, tor przeszkód.

ZOBACZONE

Gdybyśmy mieli znaleźć adekwatny tytuł do tego, co działo się podczas tegorocznego wielkoszlemowego turnieju tenisowego na paryskich kortach Rolanda Garrosa, brzmiałby on: „Maj(d)a show”.

Jak powszechnie wiadomo, polska kwalifikantka Maja Chwalińska zadziwiła tenisowy świat, nieoczekiwanie dochodząc aż do finału tej imprezy. W aż kilku materiałach przy okazji finałowego meczu można było bowiem zobaczyć Annę Majdę – na co dzień przewodniczącą sejmikowej Komisji Zdrowia, a ponadto (co wiadomo także z doniesień na „innej stronie samorządu”) wielką fankę tenisa, która poleciała do Paryża specjalnie po to, by trzymać kciuki za Mają Chwalińską, i została tam wychwycona przez polskich reporterów.

MONITORUJEMY RADNYCH

Wiesław Ratajczak:

W wannie wygodniej

FOT. AGATA OZAROWSKA

- ▶ **Lubię to zdjęcie, bo...** zostało zrobione na scenie Teatru Muzycznego, podczas jednego z ponad stu Salonów Poezji, które prowadziłem. Uwielbiam te spotkania, a publiczność dopisuje.
- ▶ **Najprzyjemniejszy moment w pracy radnego to...** chwila, kiedy przekonuję się, że to, o czym decyduje samorząd województwa, przynosi realną korzyść konkretnym ludziom, a czasami może uratować ich życie. Tak pomyślałem podczas wizyty w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Cerekwicy Nowej, gdzie doświadczone przez życie dziewczęta mają szansę zdobyć wykształcenie i wydobyć się na powierzchnię.
- ▶ **A najgorsze w tej robocie jest...** widzieć, jak Wielkopolska i Polska tracą czas i szanse rozwojowe. Myślę między innymi o elektrowni atomowej w Koninie i sytuacji w rolnictwie, tak ważnym dla naszego regionu.
- ▶ **Gdy jadę na sesję sejmiku, to...** myślę, że dzięki Kolejom Wielkopolskim się nie spóźnię.
- ▶ **W sali sesyjnej najbardziej brakuje mi...** muzyki relaksacyjnej. A mówiąc poważnie, może warto w sali sesyjnej czasami zaprezentować malarstwo lub fotografie z pejzażami Wielkopolski? Piękno pomaga myśleć i uspokaja.
- ▶ **Gdyby komisje znów mogły obradować online...** byłoby fatalnie. W wannie niektórym wygodniej, ale podczas bezpośrednich spotkań lepiej się myśli i rozmawia.
- ▶ **Możemy być dumni z Wielkopolski, ponieważ...** tu dla polskiej państwowości wszystko się zaczęło, a dziś wielu Wielkopolan to bezinteresowni, kreatywni i pracowici patrioci.
- ▶ **Gdy słyszę „mała ojczyzna”, to...** się krzywię. Nie ma wielkiej i małej ojczyzny. Jest jedna Polska, wielka, gdy w dowolnym, prowincjonalnym miejscu Polacy starają się o jej dobro, mała – gdy pogardzają jej historią i kulturą oraz kiedy ją okradają.
- ▶ **Najdziwniejsze pytanie, jakie dotąd usłyszałem, to...** „Panie, gdzie tu jest dworzec?“, usłyszane na... Dworcu Poznań Główny.
- ▶ **Chciałbym wiedzieć...** jak zadbać o przyjaźnie.
- ▶ **Nie chciałbym wiedzieć...** co myślą o mnie wrogowie.
- ▶ **Chciałbym się spotkać z...** papieżem Leonem.
- ▶ **Na bezludną wyspę zabrałbym...** Biblię.
- ▶ **Jak urlop, to...** bez myślenia o pracy (to się nie udaje).
- ▶ **A jak praca, to...** bez myślenia, co będę robić na urlopie (też się nie udaje).
- ▶ **Marzy mi się...** wieczór, kiedy mógłbym powiedzieć, że nie mam żadnych zaległości, a z obowiązków w pracy i w samorządzie wywiązałem się rzetelnie. Dobra rzecz, pomarzyć...
- ▶ **Boję się...** Nie boję się, co oczywiście świadczy o braku wyobraźni.
- ▶ **Cieszę się...** że to już ostatnie pytanie w formularzu.

Wiesław Ratajczak

- ▶ ur. 9 lipca 1969 r., Sieraków
- ▶ nauczyciel akademicki, prof. UAM
- ▶ wybrany z listy PiS, w okręgu nr 2
- ▶ 3153 głosy

MONITOR WIELKOPOLSKI – MAGAZYN SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku

Al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 62 67 030, fax 61 62 67 031

Rada Programowa: Krzysztof Grabowski (zastępca przewodniczącej), Tatiana Sokołowska (przewodnicząca), Tomasz Wojtiuk (sekretarz), Michał Zieliński

Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Piotr Ratajczak (sekretarz redakcji)

Adres redakcji: Al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, pokój 842, tel. 61 62 67 036,

fax 61 62 67 031, e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl

Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.

Projekt graficzny: Zofia Komorowska **Skład:** Rafał Otocky